

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C. 6 luni 7 C. 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 11 C. 6 luni 5 C. 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C. 6 luni 13 C. 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhidiecezane, Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, strada măcelarilor nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Nr. 3336 Pres

IOAN

din îndurarea lui Dumnezeu arhiepiscop al bisericii ortodoxe în Transilvania și metropolit al Românilor greco-orientali din Ungaria și Transilvania.

Iubitorul cler și popor al arhidiecezei Noastre transilvane; iubitorilor și onoraților deputați la sinodul arhidiecezan: dar și milă dela Dumnezeu Tatăl și Domnul nostru Iisus Cristos!

Având în vedere §§. 89 și 90 din statutul organic, convocăm și prin acestea declarăm de convocat sinodul ordinar anual al arhidiecezei Noastre transilvane, în biserica catedrală din Sibiu, pe **Dumineca Tomei, adică pe 29 Aprilie (12 Mai) a. c.**, la 9 ore a. m., când se vor începe ritualele bisericesti, iar după acestea va urma deschiderea sinodului în localul designat spre acest scop.

Sibiu, la 17/30 Aprilie 1907.

Ioan Mețianu m. p.
arhiepiscop și metropolit.

In ziua Invierii Domnului.

În marea de valuri ce ne împresoară, între mulțimea năcazurilor cari zilnic ne urmăresc, este fără îndoială un balzam răcoritor bucuria creștinească ce ne-o inspiră ziua cea mare, ziua Invierii Domnului, pe care o sărbăim astăzi.

Ne-am deprins de când eram în casa părintească, a ne bucura în această zi, pentru că este sărbătoarea cea mai mare din an, „ziua pe care a făcut-o Domnul să ne bucurăm și să ne veselim într'ansa”.

Lumea creștină sârbează astăzi evenimentul cel mai mare ce l-a văzut omenirea, triumful luminei asupra întunecului, triumful abnegațiunii asupra păcatului și slăbiciunilor omenesti, îndurarea

dumnezească pusă în serviciul omului, pentru-ca prin aceasta să-i arete calea pe care să se înalte la demnitatea de domn și stăpân peste lume și peste sine.

Se bucură astăzi întreaga lume creștină, pentru că toți suntem inspirați de niște sentimente superioare sentimentelor ce le avem în zilele de rând.

A înviat Domnul, popoarele bucurați-vă, pentru că prin învierea lui s'a sigilat divinitatea principiilor și învățăturilor depuse în evanghelie — și s'a constatat în modul cel mai evident, că Dumnezeu a fost acela pe care omul l-a restignit pe cruce, și carele s'a dat însuși pe sine morții, ca prin moartea lui să ne răscumpere de robia ei.

A înviat Domnul, este parola sfintei zile de astăzi. Iar în învierea Domnului culminează credința bisericii, pentru că în învierea Domnului aflăm fundamentul cel neclătit al învierii și înălțării popoarelor, prin credința în divinitatea lui și prin conștiințioasa punere în aplicare a dumnezeieștilor sale învățături în viața și faptele noastre.

Se arată lumii astăzi în deplina ei splendoare strălucirea dumnezeirii, pentru că zi mare, zi de bucurie și sărbătoare a sărbătorilor este ziua Invierii Domnului.

Cel flămând se împartășește astăzi într-o abundanță de pâinea cea întăritoare ce o dă pomul vieții.

Cel însetat se adapă astăzi din fântâna cea nesecată a darului și a mângâierii, pe carea o revarsă întru prisosință apa cea vie și pururea veselitoare, Legea Domnului.

Zi mare, zi luminată! Tu prefaci răul în bine. Întru tine înceată durerea, se ascunde întristarea.

La masa-ți bogată se împartășesc deopotrivă de bunătățile Tale bogatul și săracul, sluga și stăpânul. Mari sunt darurile ce le reverse învățând pe toți să se bucure și să se veselească.

Te laudăm, bine te cuvântăm și ne închinăm Ție zi mult dorită, zi, care ai adus împărăția lui Dumnezeu pe pământ!

Mare îți este triumful, bogate sunt darurile Tale!

Zi preamărită de toate neamurile, zi, care ai deschis omeniei porțile fericirii, — amară este soarta în care ne-ai găsit de astădată.

Inima noastră împresurată și întunecată este de grijile vieții. Întristat este sufletul nostru în fața multelor valuri și năcazuri ce zilnic ne împresoară. Inima ni-se umple de durere, pentru că nori negri se arată pe orizontul vieții noastre...

Dar având credință în Domnul nu este permis să cădem cu inima ca acei necredincioși. Căci nădejdea noastră este Domnul, nădejdea noastră învierea Lui cea de a treia zi.

Biserica și poporul nostru a îndurat multe în decursul veacurilor. Va trece cu ajutorul Celui preanalt și peste aceste cercări.

Căci Domnul ajută pe cei slabi și învață pe cei nepricepuți. Certându-ne ne va certa Domnul, iar morții nuli va da pe poporul său, și-l va învăța îndreptările Lui.

Am trecut peste multe ispite ale trecutului. Nădăduind în Domnul vom trece și peste năcazurile amenințătoarelor curente de astăzi. Vom ajunge, ca adevăratele principii ale creștinismului: libertatea, egalitatea și frățietatea, propăgate de Domnul să ajungă la faptica lor valoare și însemnătate.

Mare ești Doamne și minunate sunt lucrurile Tale și nici un cuvânt nu este de ajuns spre lauda măririlor Tale!

Nu închide milostivirile îndurărilor Tale înaintea noastră!

Fie-ți milă de noi și cu nemărginita-ți bunătate, fă-ne demni de a intra astăzi în casa Ta, să laudăm și să ne închinăm Invierii Tale! Auzi-ne pe noi cei-ce alergăm către Tine! Trimite nouă duhul Tău cel

preasant, ca îndreptați să intrăm în camera cea împodobită a Invierii Tale! Luminează-ne pe noi cu lumina feții Tale, ca să putem simți adevărata bucurie a triumfului Tău! Fă ca bucuria învierii Tale să îndrepte pașii vieții noastre spre Tine, să învățăm îndreptările Tale și să ne deprindem a face voia Ta.

Cristos a înviat!

Dr. George Proca.

Votul universal în Austria.

II.

La anul 1860 s'a făcut încercarea cu un senat imperial, ale căruia baze erau date încă dela 1851, dar acum a fost prefăcut din corporațiune sfătuitoare în corporațiune decizătoare, dupăce votarea bugetului trecuse în competența acestui senat. N'a fost însă senatul acesta, din care făceau parte bărbați fruntași din toate țările monarhiei, reprezentanța popoarelor din monarhie, pentru că parte din senat făceau numai membri numiți din partea Coroanei, iar nu aleși din partea cetățenilor.

A urmat apoi diploma dela 20 Octomvrie 1860, în care pentru țările din Austria se cuprindea inovația, că afară de membrii numiți din partea Coroanei, parte din senat au să facă și membrii trimiși din partea dietelor provinciale. Prin patenta din Februarie 1861 s'a decretat în urmă, că senatul imperial al monarhiei are să fie compus din o cameră și din o casă de sus. Din aceasta din urmă vor face parte membrii numiți de către Coroană, iar casa de jos o vor forma cei aleși și trimiși din partea dietelor provinciale.

Diploma dela 20 Octomvrie 1860 a fost decretată din partea Domnitorului de lege fundamentală, stabilă și irevocabilă, adusă în scopul ca dreptul de a aduce legi, a schimba, ori șterge, să nu mai po-

FOIȘOARĂ.

Socrate.

Întru pomenirea iubitului meu tată.

E în zori, în zorile uneia dintre cele mai triste zile din vremuri. Astăzi soarele își va ascunde fața, se va învălui în neguri dese, să nu vadă strămbătatea, să nu fie martor păcatelor și slăbiciunii omenesti.

Căci un bărbat a propovedit adevărul și prietini mincinoși l-au parat. Un proroc a grăit despre dreptate și cinsti și norodul l-a aflat păcătos, l-a înfundat în temniță, hotărându-i ca pedeapsă paharul morții. Soarele a înroșit în ziua judecării iar el, bărbatul dreptății, s'a supus fără mahnire hotărârii, a intrat fără umbră de întristare în temniță.

Încet, cu capul în pept, galben ca ceara, cu picioarele de plumb se apropie un tânăr, un prietin, un ucenic al celui osândit, de poarta zăvorită a temnițelor. De cu seară ar fi auzit că corabia ar fi sosit în pace. „Așa dar totul s'a isprăvit! Măne o să-mi moară dascălul!” — N'a dormit toată noaptea, căci o durere sâlbatică l-a mănât pe la prietini, l-a dus pe la casele cunoșcuților, și acum în zori a ajuns la temniță.

Bate ușor în poartă. Străjerul ghi-cesce că turburătorul liniștei e vre-un

prietin de-al osânditului. Ridică cu grije zăvorul, face loc dând din cap în semn de înțelegere.

„Socrate ce face?” grăește tânărul cu glas înăbușit.

„E în chilie, și în chilie e liniște. Poate doarme”, răspunde străjerul în glas moale, întinzând mâna după banul ce i-se imbie.

Ucenicul dă ușa în laturi, intră încoet în vârful degetelor. Socrate doarme, doarme liniștit pe patul de gliă, ca un copil nevinovat la sinul mamei. Inima nu-l iartă să-l deștepte, și inima îl doare. Scriește, geme înăbușit, cu o mahnire mare în față se așează lângă dascălul drag. Cineva, straja se apropie de ușă, ascultă, se retrage, iar ucenicul vegheză, gândeste, inima îi numără clipe grele după clipe grele. Din când în când câte un oftă numai, un oftă înăbușit, venit ca dintr'un adânc, unde se sbuciumă și suferă un suflet plin de dragoste față de dascăl, umple chilie.

Vremea trece; cântatul cocoșilor rănește liniștea văzduhului, zarea se limpezește, umbrele fug, și Socrate se trezește, deschide ochii și vede pe cel mai ascultător și iubit dintre ucenici.

— „Plato, tu dragul meu, așa de dimineată aici lângă mine? Ori zici că vremea e înaintată?”

— Nu, dascăle, nu e târziu, e în zori. Am venit să fiu lângă tine. Orașul doarme numai străjerul e treaz, el m'a slobozit pe

poartă. N'am putut închide ochii de griji, la gândul că de azi nu te-oi mai vedea, și nu ți-oi asculta mai mult graiul tău înțelept. Dascăle, corabia a sosit aseară. Astăzi vine călăul, vine să ți facă seamă”.

Socrate se ridică, în ochi o lumină dumnezeiască, și-l privește drept. Plato începe să tremure și deodată încep ai curge lacrimi din ochi, două rânduri de lacrimi ferbinți, cari se rostogolesc repede pe obrazul palid.

— „Nu plânge. El mai bine să ne bucurăm de voia Domnului. Auzi, parcă vin prietini, vin să î-mi aducă vestea. Deschide și privește!”

Plato deschide. În poartă se zăresc vre-o câți-va Greci cu fețele obidite, se apropiau încet, tăcuți, de dascălul mult iubit.

— „Am venit, — zice unul dintrâșii cu glas duios, — să petrecem ceasul din urmă împreună. — Dascăle! Ești în pragul morții, vorbește-ne despre suflet, despre viața dincolo de mormânt, ca să știm și noi ceva!”

Socrate se așează în mijloc și le grăește: „Da, în curând voi trece din viața aceasta plină de răutate, voi trece în altă lume, în lumea adevărului, a dreptății și bunătății, unde voi întâlni pe toți cei drepecți ai pământului. Acolo mă așteaptă judecatorul cel drept, înaintea căruia n'am lipsă de vorbă de apărare. El e bun, iubeste adevărul, î-mi cunoaște sufletul, și sufletul meu se bucură într'insul. Sim-

tesc cum se bucură chiar și acum de viața cea nouă ce-l așteaptă. Căci sufletul e vecinic, nemuritor, dela Domnul s'a pogorât la noi, și iarăși la Domnul se în- toarce. Carnea, materia, care e negativ care tăgăduiește, îl împiedecă în cunoaș- terea deplină a adevărului. Viața pămân- tească nu e pentru desfățare, nu ți dată să cauți numai noroc și fericire, ci să-ți faci datoria, să cauți a cunoaște adevărul și să-l făptuești. Dar sufletul meu va trăi chiar și pe pământ, ca scânteii în sufletele voastre, căci legăturile țesute de iubirea adevărului nu le poate rupe moartea...”

Și ucenicii toți ascultau, dar mai cu luare aminte asculta Plato, și inima i-se liniștește. (Din vorbele acestea ascultăm în temniță făurește mai în urmă filozof Plato vestitele mărturii despre nemurirea sufletului, așezate în scrierea cu nume „Phaedrus”).

— „Dascăle, uite, vine nevastă copiii”.

— „Să vină — dar să nu stea! Xantipa sosi și începu a plânge a se tângui.

— „Nu te mai tângui, sărută-mă mergi, — iar voi copiii mei, veniți să sărut, să vă faceți mari, cuminti și drepți — să întreceți pe tatăl vostru! Așa, acum mergeți — mergi și tu, nu pot să aud tânguirii și plângeri!”

Xantipa plecă, și cum peri din zăre se ridică Socrate și grăi: „Să vină călăul! Călăul veni, aduse paharul cu ver-

se exercit din partea Monarh mod absolutistic, ci numai cu conlucrarea dietelor adunate în mod legal, respective cu ajutorul senatului imperial, la care dietele provinciale vor trimite numărul recerut de membri.

Patenta din 26 Februarie 1861 a stabilit în 343 numărul acestor membri, pe cari aveau țările să-i trimită în senatul imperial pe calea alegerii, căzând dintre acești 343 deputați pe Ungaria 85, pe Ardeal 26, pe Bucovina 5, etc. Alegerile pentru dietele provinciale se făceau tot pe baza censului, care varia.

La anul 1867 se face înțelegerea cu Ungurii, și numărul membrilor senatului imperial se reduce la 208.

La anul 1873 se face apoi inovația, că membrii senatului nu mai vin alesi din partea dietelor provinciale, ci din partea cetățenilor, prin alegere directă. Parlamentul austriac s'a pus deci la 1873 cu totul pe alte baze, mai democratice. S'a stabilit un drept electoral anume pentru senatul imperial, pentru Reichsrath, și adevărat după curii. Alegătorii au fost împărțiți în patru clase: marii proprietari, camerele comerciale, alegătorii dela orașe și alegătorii dela sate. Marii proprietari alegeau după obicei de coroană la cari aparțineau, camerele comerciale trimiteau câte unul ori mai mulți reprezentanți proprii, orașele formau câte unul ori mai multe cercuri electorale, iar satele alegeau bărbați de încredere, cari mergeau să aleagă în numele tuturor. Dreptul de alegere a rămas legat de cens, în orașe și la sate.

Logea aceasta nouă urmărea scopul, care a fost ținut în vedere atunci când s'au pus bazele dualismului, scopul de a asigura pe seama Nemților majoritatea dincolo, întocmai cum era asigurată majoritatea pe seama Maghiarilor dincoace de Leitha. Proprietatea și inteligența primise drepturi largi, iar păturile extinse ale populațiunii drepturi foarte restrânse. Și cum proprietatea și inteligența se afla în mâinile nemților, ei au eșit biruitori din rima luptă electorală dată pe baza legii acestei. Au fost aleși 258 deputați de naționalitate germană, și numai 95 de altă limbă. Fundamentul egemoniei germane în Austria era deci pus, și după ce din cei 258 deputați germani din reichsrathul austriac 224 făceau parte din partidul liberal, domnia pe seama acestui partid părea a fi asigurată pe o lungă vreme, întocmai cum s'a asigurat doi ani mai târziu și în Ungaria, pe seama partidului liberal.

Temelile acestei domnii, cari

— „Dacă ți-ai tare, ca nu cumva să ai de-a face cu alul?”

— „Grijă mea — doar sunt meșter și, orice căsăt cu greutate. Dar să-mi dai un sfat. Cum îl bei, să te iai jur pe altarul lui — să nu stai în loc, ci să mergi în lume — până ce nu-ți mai simți nevoia de el. Atunci să te așezi pe o pată, și nimic nu vei mai simți!”

— „Bine, așa voi face, dar prietinelor, m-o rugați înainte de moarte: Grijă de mine, țineți-mă de cei păcătoși și creștini, din ei bărbați iubitori de adevăr, trageți de datoria lor. Și acum rămânți cu mine!”

Îngădui veninul și făcu întocmai cum îi dăduse.

Astfel mari Socrate, vestitul și înțeleptul dascăl. Sufletul lui însă n'a murit încă, ele vecinic. Mormântul nu a putut opri viața sa. Vorbele lui Socrate răsună și ne spun: „Tu ești soacă, eu sunt dela tine. Mă văd adânc și eu sus la cer; lumina mă strălucește pe mine ce cântă. Și atunci eu, drăguț, mă întind, și în lumină-mi simt, precum noaptea se pierde în strălucirea soarelui.”

Nicolae Păunag.

deoparte censul și împărțirea cercurilor de alegere, favorabilă pentru Nemți, de altă parte bunăvoința și spriginul Coroanei, precum și speranța, că, împedecate în mod meșteșugit în înaintarea lor, naționalitățile celelalte nu vor prospera, nici în inteligență și nici în avere, așa, ca să dea la o parte partidul liberal dela conducere, — s'au dovedit însă totuși a nu fi destul de solide, pentru că la alegerile din anul 1879 Nemții au rămas în minoritate. Natural, că pentru a împedeca desastrelor și mai mari, partidul liberal german s'a opus din toate puterile oricărei extinderi a dreptului de alegere. Știau Nemții foarte bine, că orice largire a dreptului electoral face posibilă intrarea în parlament a tot mai multor deputați de limbă negermană. Dar cu toată împotrivirea lor, la anul 1882, după ce propunerea referitoare la introducerea votului universal, făcută de Schönerer, Kronawetter și alții, nu s'a primit, s'a acceptat totuși reducerea și unificarea censului, stabilindu-se în sumă de 5 fl., pentru toți, iar prin aceasta multe mii de cetățeni de naționalitate negermană au primit dreptul pe care mai înainte nu-l aveau. Urmarea a fost, că la alegerile din anul 1885 Nemții liberali iarăși au mai pierdut câteva mandate. Împărțirea alegătorilor în clase și alegerea după curii, a rămas însă în vigoare și pentru mai departe.

Învierea.

Cel mai puternic sprijin al credinței noastre, dogma fundamentală, pe care se bazează întreg edificiul creștinismului este *Învierea lui Isus*.

Acesta este semnul la care îi face atenți Isus pe Iudeii necredincioși în cuvintele: „Nu li-se va da semn, decât numai semnul lui Iona” (Mat. 16, 4).

Aceasta este minunea, a cărei predicare o cere Isus din partea învățăceilor săi, ca primul și cel mai însemnat obiect al mărturie pentru dumnezeirea lui.

Învierea este tăria cuvântărilor apostolului Pavel, Învierea este arma cea mai puternică cu care acei pescari simpli, cari, câtă vreme era Mântuitorul între ei, nu puteau să înțeleagă adevărata lui misiune, arma cu care acei învățăcei, cari fără învățătură lumească, fără darul oratoriei, au fost în stare ca să cucerească lumea.

Învierea le-a dat lor curaj. Învierea le-a dat lor credință tare, că Acela care i-a trimis pe ei e Fiul lui Dumnezeu; și prin predicarea Învierii aceuia au putut întări ei credința și în acele popoare la cari au fost trimiși. Căci zice apostolul Pavel în ep. I. către Corinteni: „Dacă n'a înviat Christos zadarnică este credința noastră”.

„Dacă n'a înviat Christos deșartă este credința voastră; încă sunteți în păcatele voastre”.

Înarmați deci cu această păvăză a credinței în Învierea lui Christos, apostolii nu s'au mai îngrozit nici de disprețul celor răi, nici de persecuțiuni, nici de temnițe și nici chiar de moarte. Din contră, sămânța învățăturii creștine udată cu sângele martiriului lor s'a desvoltat și a crescut în un pom frumos, care adumbrește omenimea, iar fructele acestuia se simt la toate popoarele culte, a căror viață culturală și morală își află razim tocmai în învățăturile lui Isus cel înviat.

Biserica lui Christos, care a fost întemeiată pe credința neștrămutată în Înviere, n'a putut-o nimici nici învățăturile greșite, nici depravarea moravurilor diferitelor po-

poare și a conducătorilor lor, nici corupțiunea care a străbătut până și la oamenii din fruntea bisericilor, nici schismele, nici persecuțiunile din partea potestaților, nici loviturile inimicilor din afară, nici lăcomia după averile bisericii, ci din toate aceste lupte a eșit biserica lui Isus, nu numai învingătoare, dar și mai întărită, reînviată.

S'au adevărit cuvintele Mântuitorului, că „pe această piatră”, — adevărat a credinței — voi zidi biserica mea și nici porțile iadului nu o vor sdrobi”.

Astăzi sărbăm după 19 secole acea sărbătoare, care ne-a adus mântuirea, aceea sărbătoare, care este baza trăiniciei bisericii lui Christos și prinținerea cu credință neștrămutată la această sf. biserică ne vom asigura și trăinicia poporului nostru.

Și de câteori această minune a minunilor ni-se împropătează în memoria noastră prin sărbarea anuală statorită de sfinții părinți, de atâteaori simțim bunătățile cerești revărsându-se asupra noastră cu îmbelșugare, de atâteaori ne simțim întăriți sufletește și ridicați la valoarea noastră de ființe create după chipul și asemănarea lui Dumnezeu.

O bucurie deosebită cuprinde inimile tuturor, fiecare să întimpină cu creștinescul salut: „Christos a înviat” și cu răspunsul „Adevărat a înviat”. Natura încă se bucură împreună cu noi, e un glas de iubire, un glas de încredere, deșteptător de speranțe în un viitor mai fericit.

Și acum, când această sărbătoare de nou ne suride tuturor, bogății sau săraci, îndestulți sau năpăstuiți, să ne lăpădăm de grijile noastre lumești și să îndreptăm ochii spre cer, luminându-ne cu prăznuirea și unii pe alții cu dragoste creștinească îmbrățișând să zicem fraților și celorce ne urăsc pe noi, iertând toate pentru Înviere și cântând din tot sufletul dzeescul imn: „Christos a înviat!”

În pragul conferențelor învățătoresci.

Suntem în ajunul descărcării unui nou vifor asupra vieții noastre românești. El nu este cel dintâi, precum nu va fi de sigur nici cel de pe urmă. Istoria suferințelor noastre arată nenumărateilde de lupte potolite și îndărătnice ale înaintașilor noștri, lupte cari porniau din florul tainic al dragostei nesfârșite pentru un lucru mare și sfânt, ce le învăluia sufletul lor de oameni năcăjiți. Ne stau mărturie și alte neamuri, cari sub aceleași sau alte împrejurări au purtat aceleași războaie de apărare, înecată sau vehementă, împotriva asupritorilor.

Luptele acestea se dau însă numai când în sufletele multimii unui neam să sălăsluiesc deopotrivă aceleași gânduri, când inimile umilite bat de durerea acelor nevoi și amărăciuni întunecate, când adevărat ceva mare, neînchipuit de mare strălucire puternică ca lumina fulgerelor unei nopți viforoase, în mintea multimilor primejdite, unindu-le și înfrățindu-le în potrivirea sufletului lor.

Atari neamuri biruiesc, sau cel puțin se impun, și ele trăiesc. Dimpotrivă, când un popor hrănește gânduri efemere, când scopuri răzlețe îi irosește puterile fără a se putea statornici în sufletul lui ideile luminoase, una și singură, care să-l povățuiască spre culmile nemuririi, el va trebui mai curând sau mai târziu să se prăpădească.

Istoria pomenește și va pomeni și de cele dintâi și de cele din urmă cu deosebire convenită.

Firește că, de câteori se ivesc astfel de evenimente, neamurile cu conștiință, neamurile cari își dau seamă de rostul lor, se opresc pe o clipă pentru a trage învățămintele mari și folositoare îndreptării vieții lor. Celelalte nu o fac aceasta, ci stăruie mai departe pe calea rătăcirii și nepricoperii, apropiindu-se pe nesimțite de apunerea vieții lor.

Noi nu ne scoțim între acestea din urmă, avem însă datoria a urma pe cele dintâi. Dar nu numai atât. Întreaga no-

stră și materială, trebuie să se caute, când ne aflăm în fața unei primejdii, ce poate să ajungă la noi, și să se simte înăcp vorbă. Atunci nu mai tânguim dușmănită de a împedea răul, ci ea lui, povățuiește de mântuire mare și sfântă. Să stăpânească ca un inger de viață, îndemn neconținut sufletul milioanei de luptători. Atunci o biruitoare apărare arește numai din înțelegerea desăvârșită a celui ideal senin, care nu se poate înrupe spre urmărirea și atingere decât numai în limba unui neam.

Și iată, că aceste adevăruri sunt confirmate din nou prin luptele zilelor noastre, cu întregul lor belșug de clipe înălțătoare. Nu găsim poate un al doilea caz în istoria noastră, care să intrască prin sublimitatea lui manifestarea splendidă și energică de astăzi. Când milioanele de conștiințe românești sunt sguduite și cutremurate de același sentiment al dragostii sfinte, când țesătura sufletului lor este străbătută de același fior al primejdiei furtinoase ce să descarcă asupra comori prin care un popor își păstrează viața sufletească cu toată bogăția de tradiții și credințe: nu se poate și nu este îngăduit, ca aceste porniri să nu biruiască și sufletele înăbușite ale unei anume tagme de oameni. Și mai cu deosebire nu se poate aceasta atunci, când această tagmă de oameni este pe veci legată, prin chiar rostul ei de a fi, de comoara încredințată ei spre păstrare și înmulțire.

E deci în firea lucrului, ca astăzi, când întregul neam românesc în temelul legilor firești poartă cea mai sfântă și mai puternică apărare a sufletului său, când prin această afirmare a conștiinței sale înscrie în istoria luptelor noastre cea mai strălucită și mai frumoasă pagină ce se poate închipui pentru cinstea și vrednicia unui popor, astăzi, acei apostoli nerăsplătiți ai pâinii, învățătorii, să nu rămână indiferenți în fața acestei mișcări dzeesti.

Iată că se apropie acele soboare ale dascălilor, cari se numesc *conferențe*, în cari ei pot și au datoria să-și dea pe față durerile sufletului, în cari trebuie să se sfătuiască asupra celor mai de căpetenie nevoi ale școlii românești. Conferențele acestea nu-și pot avea rostul, mai ales de acum înainte, numai în prezentarea cutărei prelegeri zisă „intuitivă”, în criticile ușurele ale unor teme mai mult sau mai puțin serioase, sau în indiferența și amorțea ce cu prisosință se arată la multe din sufletele acestor soboare.

Ci ele mai mult decât ori când trebuie să fie locurile, în cari mințile se frământă neconținut, sufletele își cheltuesc cel mai mare prios de puteri pentru înțelegerea și făptuirea celei mai de căpetenie probleme a școlii românești, care este păstrarea și întărirea limbei strămoșești, singură capabilă să scoboare în milioanele de suflete cultura și desăvârșirea românească.

Nu înțelegem a fi escluziviști, dar nu putem păcătuți împotriva vieții neamului nostru.

Căci astăzi, când sub vâlul ascuns al darului danaic, ce se îmbie dascălilor noștri, se caută a se sdrobi orice puțință de înaintare a noastră, dascălii români siliți de o nevoie mai tare decât toată strălucirea pierzătoare a monedelor, trebuie să-și facă prin aceste conferențe datoria sfântă care-i obligă față de sufletul neamului lor. Și aceasta este numai una: hotărârea *cultivării cu îndărătnicie statornică a limbei*, care două mii de ani a hrănit neîntrerupt conștiința noastră românească. Pentru o temelie vieții ori căru popor este limba lui. Ea este forma cea mai înaltă, în care se poate exprima mai frumos și mai deplin sufletul unui popor. Limba cuprinde într-o formă înțeleasă vecinic de toți, înțelegândă neconținut de toți, întreaga viață a poporului care o vorbește.

Limba pe care o vorbim acuma nu este numai limba românească de astăzi; ea este ființa vie care ne vine din timpurile cele mai depărtate ale trecutului nostru, ea este cea mai scumpă moștenire a strămoșilor cari au lucrat, generație de generație, la elaborarea acestui suprem product sufletesc. Strămoșii noștri au muncit și au asudat, și dacă astăzi nu mai putem vorbi cu ei, ne putem închipui ce au fost ei, înainte de toate din această limbă românească, în care și-au coborât sufletul și care trăiește până astăzi, pentru că generația după generație au îmbogățit-o, spre a o trimite mai bogată, mai curată și mai glorioasă celor cari vor veni după ele.

Și dacă astfel glăsuiește despre limbă un mare învățat al neamului nostru, firul ei nu se poate rupe aici, ci mai ales avem datoria să-l continuăm astăzi cu îndoi-

silințe, pentru a ne face vrednici de cinstea lor și a urmașilor noștri, cari așteaptă dela noi aceleași fapte de vrednicie sta-tornică. Căci numai limba este legătura sfântă, care face unitatea vieții suflătești a tuturor părților neamului, îndreptându-l spre culmile luminoase către cari au por-nit înaintașii noștri cinstiți.

Nu ne putem amăgi, fără îndoială, de strălucirea materială a unei clipe problematice, ci în chip firesc din suflul nostru trebuie să răsără hotărârea nestrămutată a aducerii jertfei mărețe pentru viața neamului nostru, ale cărui milioane pare că cu suflul înoleștat ne ro-gă, să nu le înstrăinăm copiii, ci să începem munca spornică de mântuire românească.

Și așa fiind, va trebui să înțelegem, că puvoii sovinișmului nu-l putem și nu-l vom putea opri niciodată. Stăpânitorii noștri nu vor încerca nici când să selase de gândul maghiarizării. Ei vreau să fie mulți pentru a putea stăpâni, dar mai ales pentru a putea trăi. „Mulți însă, nu prin creșterea naturală a unui popor bine or-ganizat, trăind în fericire, ci pe calea cu-ceririi de rasă a elementelor străine ce le stau împrejur”.

Maghiarizarea nu este pentru dânșii o chestie de ambiție, ci chestie de viață. Și ale cere să nu maghiarizeze, înseamnă a-i ruga să ne facă sacrificiul dispariției lor.

Noi știm de altcund, că întâia rațiune prin care un popor poate egemoniza pe al-tul, este *superioritatea morală*.

Înțelegem și aceea, că un popor poate să fie aservit altuia prin puterea brută, ori prin lustrul civilizației sale. Dar în urma superiorității rasei noastre, a trecutului nostru nestrăbătut de îndepărtat și glo-rios fără păreche, a limbei noastre de ar-monie, și a conștiinței numărului covârșitor, noi nu mai putem fi supuși nici unui neam.

Cultură străină, cultură artificială nu se poate impune și nici măcar împrumuta unui popor de trei milioane, conștient de puterea de viață ce bate în suflul lui.

Desvoltarea noastră însă, se împe-decă în mod simțitor prin aceste tendințe, și aceasta este nevoia care ne silește la cântarea tuturor mijloacelor posibile, în școală și ori unde, pentru validitatea de-plină a limbei românești în suflul copilu-lui. Căci numai aceasta poate aduce cea cultură națională, care asigură dăinuirea noastră pe aceste moșii de două ori mi-lenare.

„Când un popor — spune Iorga, — își dă seamă, că viața ce bate în milioane de inimi, ce luminează în milioane de minți, nu se aseamănă cu viața altor ne-muri și că e vrednică să fie păstrată pen-tru desăvârșirea și armonia lumii, că ea cere forme particulare pentru a fi stator-nicită, recunoscută și admirată, când, după multe cercetări răbdătoare și puternice a-vânturi, aceste forme se află, și când in-dividualitatea fiecărui scriitor se desface din acest fond adânc și larg al rasei sale, conștient de însușirile ei — atunci, dar numai atunci trăiește cultura națională...” Și legitimarea existenței noastre, numai în în-temeierea acesteia stă. Iar limba națională este organul ei de căpetenie.

Această cultură vine în locul întâi, ce e drept, din școli. Aici însă terenul se strângează acum în urma legilor nouă de astăzi și a celor cari vor urma. Dar nu de tot.

Rămân, pe lângă altele, acele ore de limba română și istorie bisericească, cari pot și trebuiesc folosite de aici încolo de o sută de ori mai bine, decât până acum. Iată deci o problemă de căpetenie a con-ferențelor învățătoarești din anul acesta. Mai este apoi al doilea teren al cultivării limbii, care stă afară de școală, în familie.

Toomai mă gândesc la acel substan-țial tractat cuminte alcătuit de Dr. P. Spar, apărut în „Vatra școlară”, care vine ca o îndrumare înțeleaptă pentru vremurile de vifor ce vor urma. El arată foarte lămurit rostul mare al familiei, al vetrei părintești în întemeierea culturale naționale. Și este vrednic să i-se facă din partea întregii obști dascălești cinstea unei cetiri seri-oase și temeinice, pentru lămurirea che-măreii grele a zilelor viitoare.

Căci școala (așa cum va fi de aici înainte) n'are nici o putere asupra familiei, când familia este în adevăr, și focul unui ideal arde pe vatra ei, nestâns din vechile tim-puri ale strămoșilor. Aici în familie să se găsească limba românească ținută în cea mai mare cinste, aici să se găsească tot ce cartea românească dă mai bun și mai sănătos, aici să se găsească adevăratul cult pentru limba, literatura și cultura na-țională.

Iar pentru cei săraci și neluminați dela sate, rolul cultural al părintelui de familie e chemat să-l aibă preotul, care va sluji tot românește, și învățătorul, asu-pra căruia nimeni n'are nici o putere a-casă la el.

Atunci, dar numai atunci, se va pu-tea privi cu liniște la ori ce legi pentru „desnaționalizare”.

Acestea sunt gândurile, cari mai mult decât ori când trebuie să ne ispitească min-tea de adevărați dascăli ai neamului în conferențele ce vor urma, pentru paraliza-rea zilelor grele ce se pregătesc împotriva vieții noastre românești. Ioan Crainic.

Din despărțămintele „Asociațiunii” Convocare.

Prin aceasta convocăm pe toți P. T. membrii ordinari și ajutători, precum și pe toți sprijinitorii culturii poporului ro-mân la „Adunarea generală a despărțămân-tului Mercurea”, a Asociațiunii pentru cul-tura română și literatura poporului român ce se va ține în comuna Spring, Marți (a treia zi de Paști), în 24 Aprilie 7 Mai a. c. la 10 ore a. m.

Programa:

1. Deschiderea adunării.
2. Raportul comitetului cercual.
3. Raportul cassariului.
4. Compunerea bugetului pe 1907.
5. Disertațiune: „Drepturile și dato-rițele civile”, de Teofil Bărbat, învățător în Spring.
6. Incassarea taxelor curente și căști-garea de membrii noi.
7. Reconstituirea comitetului cercu-al pe un nou partid de 3 ani.
8. Eventuale propuneri.

Mercurea la 14/27 Aprilie.

Comitetul cercual:

Avr. S. Păcurariu
director.

Ioan Dăian
notar.

NOUȚĂȚI.

Cristos a înviat! Adresăm acea-stă salutare creștinească tuturor colabo-ratorilor, corespondenților și cetitorilor ziarului nostru, dorindu-le să petreacă zilele sfințelor sărbători ale Învierii Domnului în pace și deplină sănătate.

Din cauza sfințelor sărbători ale „În-vierii Domnului” numărul proxim al ziarului nostru apare Mercuri seara.

Suplement. La numărul de as-tăzi al ziarului nostru se află ală-turat un suplement de o coală, cu cuprinsul următor: „Despre Dumne-zeu”, de G. S. Petroff. „Moartea și învierea lui Cristos”, după un manu-script vechiu. „Sfântul mormânt”, re-sultatul nouelor săpături. „Moartea și Femeia”, povestire. „Din răscoala țărănilor de dincolo”, apoi „Budgetul casei”, articol pentru femei. „Mulțămile publice” și în foisoară „Tângui-rea Maicei Preceste”, de I. Paicu.

Maiestatea Sa, Impăratul și Regele nostru a plecat Luni dimineața, la opt și jumătate, cu tren special de curte din Praga, acasă, la Viena. Maiestatea Sa era foarte vesel și s'a întreținut mult cu dig-nității de pe peron. Înainte de a se urca în vagon, li-a întins mâna. Când s'a pus trenul în mișcare, Maiestatea Sa s'a arătat la fereastră și a salutat mili-tărește, mulțămind mulțimei de pe peron pentru zgomotoasele strigări de „Hoch” și „Slava”. Înainte de plecare, Maiestatea Sa a adresat un autograf contelui Couderhove, locțiitorul din Praga, în care își exprimă bucuria pentru desvoltarea ce a luat-o orașul Praga, și totodată și convingerea, că cele două popoare, Cehii și Nemții, în-tărite în particularitățile lor naționale, pot se munească și să producă, fără a-și pe-riclită existența națională. Cât a stat în Praga, Maiestatea Sa, a împărțit la săraci 17,000 de coroane.

Lueger acasă. Sâmbătă sara a sosit la Viena Dr. Lueger, primarul Vienei, venind dela Lovrano, unde a stat în con-cediu. Număroși amici și stimători l'au așteptat la gară. Starea sănătății lui Dr. Lueger s'a îmbunătățit mult în zilele din urmă.

Dieta ugară a luat vacanță dela 1 Maia până la 13 Mai, din motivul, că n'are ce lucra. Va lucra apoi din 13 Mai până la 10 Iunie, când se încep vacanțele lungi de vară, cari vor ține până la 10 Octomvrie.

„Academia Română” și-a încheiat sesiunea ordinară Mercuri, în 1 Mai n. Preșident a fost ales dl Titu Maiorescu, profesor universitar și fost ministru.

Dicționarul limbei române. Din Dicționarul limbei române, cu a cărui com-punere a fost încredințat dl Dr. Sextil Puș-cariu, profesor universitar în Cernăuți, a apărut fasc. 1. în estindere de 64 pagini, cuprinzând toate cuvintele românești până la cele ce se încep cu Af.

Pentru libertatea de presă. Asocia-ția ziariștilor din Budapesta a ținut întru-nire Duminecă, în prezența reprezentantu-lui ministrului de justiție. Întrunirea s'a pronunțat pentru cea mai nelimitată liber-tate de presă, pentru ștergerea cauțiunii și a censurei, dar și pentru accelerarea procedurii judecătorești în procesele de presă.

Pentru gimnaziul din Brad au mai intrat la cassa archidiece-sană, dela comuna Murăș-Cristur 6 cor. și dela comuna Suprapetri 7 cor.

Fusiune de partide în România. Partidul conservator din România a fusi-onat cu cel junimist, alegânduși noul par-tid conservativ ca șef pe dl P. P. Carp, șeful junimiștilor.

† **Luxandra Zalic**, sora nemuritoriu-lui Ioan Eliade Rădulescu, a decedat Sâmbă-tă d. a. în București, în etate de 96 ani.

Dela comitat. Listele electorale pen-tru anul 1908 vor fi expuse spre vedere publică din 5 până la 25 Mai, și anume, în biroul de expedițiune al comitatului (palatul comitatens din Sibiu), în cancel-ăriile comunelor, ori ale notariatelor din comitat, și în biroul magistratului din Sebeșul-săsesc. Fiecare le poate privi dela orele 8—12, și 2—6 din zi, și poate lua copii de pe ele. În zilele din 5 până în 15 Mai se pot face reclamările, iar din 16 până la 26 Mai se pot face obser-vările asupra reclamațiilor.

† **Maria Turdeșan**, născută Grămescu, a decedat Marți în Hunedoara, în etate de 50 ani. A fost înmormântată Joi, în 2 Mai, la orele 3 d. a. O deplângere soțul Titu Turdeșan, fiica Maria văduvită Mosora, fiul Iuliu și nepotul Horia Mosora.

Dar pentru biserică. Parohul Gavril Goron din Gălgău a cumpărat pe seama bisericeii din aceea comună un rând de vestimente bisericești în valoare de 90 cor, dela firma română Iosif Boca din Gherla.

Hotărâre laudabilă. Ni-se scrie, că comitetul comunal din Almașul-mic (pre-tura Geoagiu) în ședința sa ținută în 10/23 Aprilie a. c. la propunerea făcută de preotul N. Todea a luat concluz, că în zile de Du-mineci și sărbători cărcima comunală să fie ziua întreagă închisă.

O aniversare. În America se ser-bează o aniversare însemnată. Sunt trei sute de ani decând prima colonie engleză a trecut în America, — vre-o două sute de Englezi, cari s'au așezat la malul râu-lui James, ridicânduși case de lemn, și punând temelile marelui oraș de astăzi, Jamestown. Din acest prilej s'a aranjat o expoziție bogată în Jamestown, care a fost deschisă în 26 Aprilie n. c. cu mare so-lemnitate.

Pentru chipul în ulei al dlui Aurel Brote, ce se procură pentru localul „Reu-niunei române de agricultură din comi-tatul Sibiu”, au mai dăruit, prezidentul reuniunii Pantaleon Lucaș 1 cor., Inso-țirea de credit „Raiffeisen” din Viștea superioară 2 cor. și secretarul reuniunii Vic. Tordășianu 1 cor.

Mulțămită. Biserica noastră gr. ort. din Ilimbav de vre-o câțiva ani încoace, a primit ca dar de Paști dela dl Radu Bănciulă și soția dsale Maria din Rășinari, câte două luminări mari în preț de 8 și 10 coroane. În anul trecut ne-a dăruit penticostariul și în anul acesta triodul, amândouă cu litere latine. Pentru această faptă maritimă, credincioșii bisericeii noastre le exprimă și pe această cale cele mai călduroase mulțămiri, și roagă pe bunul Dzeu să le dăruiască zile înde-lungate și fericite și răsplată cerească. Ilimbav, în 15 Aprilie 1907. Ioan Ale-xandru, preot.

La fondul de 20 bani al „Reuniunei sod. români din Sibiu”, din prilejul ono-masticeii cassarului Florea Cruciță și la propunerea măestrului pardositor Ios. Mar-cu jun., s'au făcut următoarele daruri: Io-sif Marcu sen., Iosif Marcu jun. ambii mă-estrii pardositori, Ioan Marcu, bibliotecar, G. Poponea, v. prez., I. Părău, măestru croitor, Scarlat Ilieș, sod. compact, I. Baci-n, tipogr., G. Vlad, sod. lăcătuș, Val. Popo-nea, tip. dna Ana Panil, dna Maria Grecu și Vic. Tordășian prez., fiecare câte 20 bani, Nic. Simțion, conduc. de tip., I. Pe-

trașcu, măestru croitor și Petru Ilieș, mă-estru compactor, fiecare câte 32 bani, Nic. Simțion, sod. croitor, 22 bani și Florea Cruciță, cassar și măestru croitor 28 bani.

Deraiare de tren. Pe linia Iași-Paș-cani, în România, a deraiat, zilele trecute, un tren de povară, care transporta patru-zeci și două de vagoane de petrol. Loco-motiva a explodat și întregul tren a prins foc. Conducătorul și alți cinci muncitori au murit, trei au fost grav răniți.

Indreptare. În foisoara din numărul trecut s'a strecurat o greșeală de tipar în șirul al treilea dela sfârșit, tipărinduse cu-vântul „activitate” în loc de „actualitate”. Să se indrepte deci astfel: „Volumașul a-cesta e și de actualitate.”

Remediu pentru conservarea fineței pielei. O distinsă doamnă ne comunică următoarele: „Cea mai bună apă de toaletă pentru conservarea fineței pie-lei, după cum m'am convins din propria experiență este *Amaranth* remediu dnei Dr. I. Beu, pe care o pot recomanda ce-titoarelor „Telegrafului Român”, ca un mijloc foarte bun și în același timp ne-stricăcios.”

Atragem atențiunea cetitoarelor noas-tre asupra anunțului de pe pag. patra a „Tel. Rom.”.

O broșură de valoare.

La încheierea foi am primit la re-dacție o broșură ungurească de 25 pagini, apărută sub titlul: „*Történeti párhuza-mok. Felelet Jancsó Benedek ur „Politikai Hullámaira”, irta Justus.*”

Se răspunde în broșura aceasta cu mult temei la întortocherile istorice, pe cari le debitează dl Jancsó Benedek în cro-nicele sale politice publicate în ziarul „Bu-dapesti Hírlap”, în cari scoate cu mare pre-dilecție și cu vădită tendență numai aceea la iveală, ce scrieau cronicarii cei vechi rău, sau nefavorabil despre Români.

Autorul broșurii dovedește cu citate, că în felul acesta s'ar putea compune și despre Unguri o istorie, care n'ar fi deloc pe placul dlui Jancsó.

Astfel de răspunsuri, obiective și te-meinice, bine documentate, ar fi bine să se dea totdeauna (în limba lor) istorio-graților noi maghiari, cari vreau să ne șteargă dintr'odată, atât originea, cât și existența dintru început pe aceste plaiuri. Dlui Justus laudă și recunoștință i-se cuvine pentru bunul început ce l'a făcut în direcția aceasta.

Viață socială.

Concert în Orăștie. „Reuniunea ro-mână de cântări din Orăștie” aranjează în 6 Mai st. r. 1907 (a doua zi de Paști) în sala „Transilvania” concert cu concursul dlui Octavian Murășan și al muziceii mili-tare dela Regimentul de infanterie Nr. 31. Inceputul la 8 ore seara. Venitul orat incurge la cassa Reuniunii. După concert urmează dans.

Petrecere în Frâna. Tinerimea din Frâna invită la producțiunea teatrală-de-clamatorică, ce se va ține Luni a doua zi de Paști în școala gr. or. de acolo. După producțiune urmează joc, invitări speciale nu se fac.

Concert în Drâmbariu. Corul bise-ricesc din Drâmbariu invită la concertul urmat de dans ce-l va aranja la Dumineca Tomi (12 Mai st. n.) în sala școlii din loc, în favorul acesteia. Inceputul precis la 8 ore seara.

Concert în Ofenbaia. Tinerimea ro-mână din Ofenbaia și jur invită la con-certul ce-l aranjează la Dumineca Tomei, 12 Mai st. n. a. c. în sala casinei din Ofenbaia. Inceputul precis la 7 ore seara.

Producțiune teatrală împreună cu cântări și declamări, se va aranja din prilejul conferenței învățătoarești, de tinerimea adultă din Calbor, Joi, în 26 Apri-lie st. v. 1907, în sala școlii gr. or. din Calbor. Inceputul precis la 8 ore seara.

Teatru în Abrud. Tinerimea din Abrud și jur invită la producțiunea tea-trală urmată de dans ce o aranjează ou concursul mai multor învățători, Luni în 23 Aprilie st. v. (a II-a zi de Paști) în sala cea mare a hotelului „Detunata”. In-ceputul la orele 8 seara. Venitul este des-tinat pentru gimnaziul din Brad. Bilete se vând în prăvălia dlui Samuil David și seara la cassa. Suprasolvirile se vor cuita în ziare.

Posta redacției.

Dlui „F.” în Merghindea. Ne-a sosit prea târziu pentru numărul de Paști. Nu i-am mai putut face loc.

Nr. 50—1997 of. par. 110 [1—3]

Concurs

pe baza rezoluției Venerabilului Consistor arhiepiscopial din 6 Februarie 1907 nr. 1016 B. și a concluderii sinodului parohial extraordinar din 1/14 Aprilie 1907, prin aceasta se publică concurs pentru postul de capelan pe lângă neputinciosul paroh în parohia de clasa a III-a Cornieni, cu termen de 30 de zile de la prima apariție a acestui concurs în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt jumătate din venitele preoțești din parohie.

Concurenții la acest post au a înainta cererile lor instruite conform legilor din vigoare, la subsemnatul oficiu protoepiscopial în termenul deschis amintit mai sus și a se prezenta în timpul permis de regulament parohial într-o Duminică ori sărbătoare la biserică din parohie spre a cânta, respective a oficia și cuvânta.

Cornieni, la 1/14 Aprilie 1907.

Comitetul parohial gr. or.
Vasiliu Andreiu Bartol Fărcașiu
par. prezident. notariu.

Văzut:

Nr. 91—1907. of. ppresbital.
Oficiul ppresb. al tractului gr. or. Deș.
Deș, 2/15 Aprilie 1907.

Teodor Herman
ppresbiter.

Nr. 1278/1907. [107] 1—2

CONCURS

Pentru ocuparea postului de primariu al orașului Szászsebes devenit vacant prin abdicare — pe timp până la 31/XII 1907 în urma ordinului d-lui vicecomite comitatenz Nr. 4175/907 se scrie concurs cu termen până la 10 Maiu a. c.

Reflecții la acest post împreună cu un salariu fundamental anual de 4800 cor. și 5 cuincenale au a-și înainta rugățile timbrate și instruite cu documentul de calificare prescrist în § 74 din art. de lege XXII ex 1886 și a § 5 p. 7 din art. de lege I ex 1883 până în timpul mai sus indicat la subscrisul magistrat orașenesc. Szászsebes, în 27 Aprilie 1907.

Magistratul orașenesc.

Nr. 442—1907. [111] 1—3

Publicare de licitație.

Prin aceasta se publică cumcă în 7 Maiu 1907 la 3^{1/2} ore d. a. se va ține licitație publică în cancelaria comunală din Sadu pentru vânzarea la 6319 m³ lemne de foc de fag, și 1294 m³ lemne de foc din crace, prețuite de experți, aflațoare în tăeturile de pădure a comunei Sadu de pe anul 1906 și 1907 din „Valea Plaiului” la o depărtare de 5 km. de comuna Sadu.

Prețul de strigare este de 6836 cor. 60 fl.

Vadiu de 684 cor.

Oferte în scris, provăzute cu vadiu încă se primesc; iar oferte ulterioare nu se vor lua în considerare.

Condițiunile de licitare se pot vedea la Primăria comunală din Sadu și la curatoratul din pădure din Nagy-Talmács.

Sadu, la 5 Aprilie 1907.

Primăria comunală.

Nr. 3156/1907 tkvi. Trad. [108] 1—3

Publicațiune.

Cățile funduare ale orașului Sibiu (Nagy-Szeben) în urma comasării au fost transformate. Această modificare s'a făcut totodată și cu privire la acele realități, pentru cari articoli de lege XXIX. ex 1886, XXXVIII. ex 1889, și XVI. ex 1891 dispun introducerea în cățile funduare a dreptului de proprietate a posesorului faptic, executându-se procedura normată în articolul de lege XXIX ex 1892 și rectificându-se amăsurat indurcerile privitoare.

Aceasta se dă spre știre publică cu provocarea ca: 1. Toți aceia cari pot dovedi de nevalabile indurcerile făcute pe baza dispozițiilor legale (§. 15 și 17 art. XXIX ex 1886, §. 5 și 6 art. XXXVIII ex 1889, §. 15 a) art. XVI ex 1891, §. 7 art. XXXVIII ex 1889 și §. 15 b) articol. XVI ex 1891) sau ștergerile efectuate pe baza §. 22 art. XXIX ex 1886, să binevoiască a-și înainta spre acest scop părele de anulare în timp de 6 luni: adică până inclusive în 25 Noemvrie 1907, deoarece după expirarea acestui termen, care nu va mai putea fi prelungit, pări de anulare făcute față de o a treia persoană, care și-a câștigat într'aceea un drept din cățile funduare, nu vor avea nici o pierdere de drept pentru această persoană a treia.

2. Toți aceia, cari în cazurile §§-lor 16 și 18 art. de lege XXIX ex 1886 și §§-lor 5 și 6 art. XXXVIII ex 1889 voesc să facă protest contra indurcerii dreptului de proprietate a posesorului faptic, au să înainteze acest recurs în scris la acest oficiu de căți funduare în decurs de 6 luni, adică până inclusive în 25 Noemvrie 1907, deoarece după trecerea acestui termen, care nu se va mai prelungi, recursul lor nu va mai fi luat în considerare.

3. Toți aceia, cari prin dispozițiile făcute din privilegiul transformării căților funduare, mai departe prin procedura circumscrisă în art. XXIX ex 1892 (cu excepția punctului 1 și 2) și prin indurcerile efectuate în decursul acestei proceduri își cred violate în orice formă drepturile funduare, câștigate mai înainte astfel și aceia, cari pe baza §-lui 16 art. XXXVIII ex 1889 găsesc păgubi-toare indurcerea părții lor de proprietate — au să-și înainteze în această direcție petiția cu recursul la acest oficiu funduar în decurs de 6 luni, adică până inclusive în 25 Nov. 1907. deoarece după acest termen care nu se mai poate prelungi, orice pretensiune cari s'au născut prin indurceri greșite în decursul transformării căților funduare față de trei persoane cari bona fide sunt posesori, nu se mai pot valida. Astfel de indurceri se pot însă ataca după acest termen numai pe calea ordinară legală și numai fără păgubirea drepturilor terților persoane, cari într'aceea și-au cerut drept funduar.

Totodată se fac atente toate acele partide, cari și au predat documentele lor originale comisiei de autenticare, ea dacă au prezentat chiar și simple copii sau le înaintază acestei ulterior își pot lua în primire originalele dela acest oficiu funduar.

Sibiu, în 18 Aprilie 1907.

*Tribunalul regesc din Sibiu ca
oiciu al căților funduare*

Nr. 80/1907 113 1—2

Publicare de licitație.

Filia gr. or. Viscri în protopresbiteria lui Cohalm dă în întreprindere edificarea școlii sale pe calea licitației publice minuente ce se va ține în 23 Aprilie v. 6 Maiu n. 1907 în Viscri la 1 oră p. m. în casa episcopului din loc. Planul și preliminarul de spese aprobate de Presa Ven. Con. Arch. sub Nr. 6522 școl. din 14 Iulie 1905 după care are a se face edificarea, precum și condițiile de licitație se pot vedea la episcopul gr. or. din Viscri precum și la oficiul parohial gr. or. din Ștena până la ziua licitației. 1. Comuna bisericască dă peatra, cărămida, țigla și lemnele de stejar a căror valoare se detrage din suma provăzută în preliminarul de 3628 cor. 79 fl. rămânând suma strigării de 1978 cor. 79 fl. Ca vadiu au a depune licitanții 10% Viscri la 8/21 Aprilie 1907.

Comitetul bisericesc gr. or.
Ieronim Buzea **Ioan Butta**
par.-prez. notar.

Se caută agenți [109] 1—2

pentru vânzări de sortii (lozuri) cum și de inscripții legale pentru lozuri în rate (Ratenbriefe). — Dreptul de participare la trageri imediat. — Câștig la lună 200—500.

Valotabank, sofietație pe acții,
Budapest, Váci-körút 48.

VASILIE BANN

SIBIU

str. Ocnei 7 — str. Faurului 16

în casa sa proprie „La Cizma roșie”
cel mai mare

depozit de încălțăminte

pentru bărbați, femei și copii. Pentru provincie comanda se trimite recomandată, la caz de nu eorăspund, se primește îndărăpt în schimb. [90] 4—

Cel mai bun și mai ieftin

Depozit de haine

pentru sezonul de primăvară și vară, bogat în haine pentru bărbați, pentru băieți, precum și în costume pentru copii, după cea mai nouă modă și de cea mai bună calitate, se află la

Eduard Elias,

Sibiu Piața mică Nr. 2. (Kl. Ring)

816—

Important pentru doamne!

Ingrijirea feței se poate obține prin folosirea
apei de toaletă

Amaranthe

remediul doamnei Dr. I. Beu.

Cea mai bună apă de toaletă pentru conservarea
fineții pielii.

Cea mai excelentă bază pentru pudră fără grăsime.

Garantat nestricăcioasă.

Ateste sunt alăturate prospectului.

Veritabilă numai în pachetare originală.

Prețul unui flacon original 3 coroane.

La comanda de 3 flacoane franco.

Deposit principal:

Parfumeria Meltzer,

Sibiu (Ungaria).

[112] 1—3

Pentru economi!

Prav pentru îngrășarea vitelor cornute, porcilor și cailor. Vacile dau prin întrebuințarea pravului acestuia lapte mai mult și mai bun. De mare însemnătate este pentru oricare econom a întrebuințarea acest prav de îngrășare, căci prin aceasta se urcă valoarea, adică prețul vitelor, porcilor și cailor. Prețul 60 fileri.

Moartea cloșanilor și a șoarecilor. Un prav sigur pentru stăpînire a acestora. Prețul 60 fileri.

Prav pentru ouatul găinilor. Prin întrebuințarea pravului acestuia, găinile ouă mai mult ca de comun — chiar și în timp de iarnă — pe când altcum nu ne ouă, sau foarte puțin. Prețul 30 fileri.

Unsoare galbină pentru păduchi la vite. Știut este, că vitele și porcii sufer mult de mănăcarea păduchilor, prin care mănăcările sunt reținute în îngrășarea și dezvoltarea lor, ba chiar slăbesc, încât în loc de a li se ridica prețul, chiar perd din valoare. Fiecare ecom să întrebuințeze această unsoare. Prețul 20 și 40 fil.

Extracțiune pentru prepararea rumului și diferitelor liqueruri. Cine vrea a-și prepara rum și liqueruri foarte bune și ieftine, să întrebuințeze aceste extracțiune. Prețul pentru a prepara 1 litră este 40 fileri. Tot atâta și pentru rachiu de prune, drojzii, slivovită, borovickă și altele.

Thea foarte fină și bună. Prețul 1 pachet 20 fil., 1 kg. 3 și 4 cor.

Syrup de zmeură. Curat numai din suc de zmeură de pe munte, preparat cu zahar rafinat. 1 kg. 1 cor. 20 fil.

Tinctură contra picioarelor și mânilor înghețate. 70 fileri.

Tinctură contra bătăturilor (ochi de găină). 70 fileri.

Cereți preț-courantul cel mare și-l primiți gratuit.

Toate acestea se capătă la:

Cornel Demeter

[95] 3—52

apotecar în Szászváros, piața școlii Nr. 37.

Requisite de scris se pot procura de la **Librăria arhiepiscopială**

Premiat cu medalia cea mare la expoziția milenară din Budapesta în 1896.

Turnătorie de clopote și fabrică de scaune de fier pentru clopote

ANTONIU NOVOTNY

în Timișoara-Fabric

se recomandă spre pregătirea clopotelor noue, cum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe lângă garanția de mai mulți ani, provăzute cu ajustări de fier bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în orice parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o latură, fiind astfel mănăuie de crepare. Cu deosebire sunt recomandate (119) 19—41

Clopotele găurite

o invențiune proprie și premiată în mai multe rânduri. Aceste clopote, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S, au ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrare mai voluminoasă de cât clopotele turnate după sistemul vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 kg., este egal în ton cu unul de 461 kg turnat după sistemul vechiu. — Mai departe se recomandă pentru facerea de scaune de fier bătut, de sine stătătoare, pentru preadajustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut, ca și spre turnarea de toate de metal. Prețcuranturi ilustrate gratis.

Despre Dumnezeu.

De G. S. Petroff.

„Pe Dumnezeu nime nu l-a văzut!” Aşa ne spune evanghelia, la Ioan 1, 18. Cu toate acestea, toţi oamenii sunt pătrunşi de credinţa, că există Dumnezeu. Încă vechiul scriitor grecese, istoriograful *Plutarch*, care mult a călătorit şi multe ţări şi popoare a văzut, scria astfel:

„Dacă cutrierăm pământul, vom vedea în multe privinţe multe deosebiri. Vom da de colonii, cari n-au nici un fel de legi. Vom vedea oameni, cari nu ştiu ce e banul. Vom găsi oraşe fără întărituri şi semînţii întregi de oameni fără locuinţe solide. Dar nu vom afla niciunde ţară şi popor, care să nu aibă altare şi jertfelnice spre a se ruga şi a aduce jertfă cerului.”

De unde izvoreşte această credinţă generală a oamenilor în Dumnezeu? Din un sentiment nemijlocit, din sentimentul înăscut religios.

Fiecare dintre noi va fi făcut experienţă, că o privire fixă ce ni-se adresează din o anumită parte ne trece prin corp. Nu ne gândim la nimica, ori la afaceri curente, cetim într-o carte, ori vorbim cu cineva, şi deodată simţim ceva prin interiorul nostru. Ridicăm ochii fără voe şi privim într-o parte, de unde ni-se adresează priviri provocatoare, ca cum s'ar pretinde să răspundem cu asemenea priviri.

Dar mai sunt şi alte cazuri din cari numai prin simţire se poate deduce dacă suntem ori nu singuri. Oameni, cari au ajuns din întâmplare într-o localitate mare întunecoasă, sub influenţa fricii ori a altui simţământ potenţat pot ghici fără greşală, dacă se mai află cineva cu ei în întunec, pe lângă tot întunecul şi liniştea desăvârşită.

Aşa e şi cu omenimea întreagă de pe acest pământ. De văzut nu vedem decât lumea care ne încunjură, însă în inima noastră simţim, că este unul care stă deasupra lumii, că nu suntem singuri pe lumea aceasta, că dela înălţimi îndepărtate cineva priveşte la noi cu ochi ageri, iar oamenii privesc în jurul lor şi caută fiinţa de ei nevăzută, însă simţită.

Studiind lumea şi făcând cunoştinţă cu natura care îl încunjură, omul se convinge tot mai mult, că dacă există acest univers întocmit cu atâta înţelepciune, trebuie să existe şi urzitorul său!

Se crede în de obşte, că ştiinţa, adică studiarea naturii, şi peste tot mintea luminată a omului, subsapă şi nimiceşte credinţa. O părere foarte greşită. Mintea cu adevărat luminată nu e contrară credinţei, e chiar spriginul, făclia credinţei. Dacă luăm dela credinţă înţelegerea limpede, o despoiem de cea mai înaltă valoare şi o reducem la o credinţă oarbă. Ba mai mult, nu mai e credinţă, ci o *superstiţiune*!

Credinţa în Dumnezeu o poate nega numai o educaţie superficială, numai semidoctismul, care abia a atins cu buzele marginea păharului ştiinţei şi presupune că le ştie toate, că pentru el toate sunt de atins, pentru că le vede clar. Adevărata luminare a minţii însă, bazată pe recunoaşterea secretelor cerului şi ale pământului, pe înţelegerea adevăratelor legi ale naturii, va împinge pe om inevitabil spre Dumnezeu. Studiarea cărţii celei mari din cale afară a dumnezeirii, cu titlul *univers*, si-leşte pe cei mai mari învăţaţi ai lumii, ca pe fiecare pagină, în fiecare şi al cărţii acesteia, în mişcările corpurilor de pe cer şi în viaţa neînsemnatelor insecte de pe pământ, să vadă, să descopere pecetea văzută a numelui creatorului.

Bacon, vestitul învăţat englez, adâncul cugetător, părintele ştiinţei empirice, spune, că chemarea adevăratei ştiinţe şi filosofii este, să ducă omenimea la desăvârşita cunoaştere a creatorului ei, iar mijlocul cel mai bun spre acest sfârşit este, pe lângă sfânta biblie, studiarea lumii pe baza experienţei. Iar vorbele acestea ale lui *Bacon* sunt cu atât mai clare pentru fiecare cugetător, cu cât străbate mai adânc spiritul acestuia, şi mai largă e vederea, recunoaşterea sa.

Să luăm de ex. pe *Newton*, explicatorul legilor mişcării tuturor corpurilor din lume. Ceilalţi mari învăţaţi nu găsesc cuvinte destule pentru a-i aduce laudă, iar el însuşi, acest mare *Newton*, spunea despre sine următoarele:

„Nu ştiu cum mă vede lumea; eu însă mă cred a fi un copil mic, care se joacă la malul mării şi adună scoici şi petricele, pe când marele ocean ascunde în afunzime adevărul de înaintea ochilor săi”. Aşa judecată modestă are despre sine marele geniu al minţii şi ştiinţei, care faţă de Dumnezeu se purta cu atâta evlavie şi temere, încât nici pe stradă nu cuteza să-i rostască numele înainte de a-şi descoperi capul.

Vestitul matematic şi naturalist *Ampère*, care a creat o ştiinţă nouă,

electrodinamica, dă într-o scrisoare, unui învăţat tinăr, următoarele poezie:

„Fereşte-te de a te ocupa exclusiv cu ştiinţa, cum ai făcut până acuma. Studiază, scrutează ce e pe pământ; datorinţa aceasta o are fiecare bărbat de ştiinţă. Dar priveşte numai cu un ochiu la lumea celor văzute, iar cu celalalt priveşte neîntrerupt la lumina cea vecinică. Cu o mână examinează natura, cu cealaltă însă te Ține de colțul hainei lui Dumnezeu, întocmai cum se Ține copilul de haina tatălui său”.

Newton, *Kepler*, *Galilei*, *Ampère*, *Liebig*, *Pasteur*, şi mulţi alţi mari luminători ai minţii şi ai ştiinţei, dovedesc din destul, că numai superficialitatea în ştiinţă duce la necredinţă, pecând cunoştinţele serioase şi adevărata ştiinţă duc pe om la — Dumnezeu.

Dar chiar dacă se arată inimei şi minţii omenesti existenţa lui Dumnezeu, şi i-se dovedeşte, — departe nu se ajunge totuşi cu aceasta. Inima şi mintea omului nu pot să deslege secretul fiinţei dumnezeieşti. A cunoaşte pe Dumnezeu nu este dat omului. Ce e dumnezeesc, cunoaşte numai Dumnezeu; omul poate să cunoască numai pe om.

Cu mult înainte de naşterea lui *Cristos* trăia în *Sicilia* un domnitor cu numele *Hiero*. Avea la curtea sa mulţi bărbaţi învăţaţi, între cari şi pe un anumit *Simonides*. *Hiero* l-a chemat odată la sine şi i-a spus aşa: „Multe servicii mi-ai făcut tu, *Simonides*. Totdeauna când mă aflam în dubietate, nehotărât, şi m'am adresat Ție, tu cu sfatul tău cel înţelept m'ai făcut să văd limpede. Incoardă-Ți acuma întreaga ta înţelepciune, şi-mi explică ce e Dumnezeu!”

„Grea întrebare îmi pui, stăpâne! — răspunde *Simonides*. La moment nu pot să-Ți dau răspuns, ci te rog să-mi dai termen de două zile”.

„Bine, — zise *Hiero* învoit. Trecură zilele şi *Simonides* merse la *Hiero*. Acesta aştepta o explicare dela el, înţeleptul însă îl rugă să-i mai dea un termen de patru zile, pentru a se gândi, căci „e grea întrebarea”.

„Ştiu că e grea, — răspunde *Hiero*, — şi tocmai pentru aceea Ți-am adresat-o Ție, știind bine, că numai tu vei putea să-mi deslegi această enigmă miraculoasă. Dacă era ceva mai ușor, m'ași fi adresat altora. Mergi deci acasă și te gândește”.

Și s'a gândit *Simonides* alte patru zile, și iarăși a venit la *Hiero*

și l-a rugat să-i mai dea un termen nou de opt zile.

Fruntea lui *Hiero* s'a încrețit. „Glumești, *Simonides*? îi zice *Hiero*. Ai cerut două zile termin, apoi patru, și acuma ceri opt! Și dacă vor trece acestea, vei cere alte 16 zile, apoi 32, și așa mai departe. Dar răspunsul când va fi gata?”

„Ai dreptate stăpâne! răspunde *Simonides*. După aceste opt zile ași mai fi cerut 16, apoi 32, în urmă 64, și așa mai departe, totdeauna îndoit de multe, până în infinit, căci răspunsul, așa mi-se pare, Ți-l am dat deja”.

„Cum să mi-l fi dat? — întrebă *Hiero* cu mirare. Despre Dumnezeu nu mi-ai spus nimica, ci ai cerut numai timp nou de cugetare”.

„Tocmai acesta e răspunsul meu, — zise *Simonides*. Întrebarea ta stăpâne trece peste puterile unui înțelept. Cu cât mai mult se gândește cineva asupra ei, cu atât mai puțin o înțelege. Trebuie să ceară neconținut termene nou de cugetare. Pentru că întrebarea aceasta e tocmai așa ca și dealul. Privit din depărtare e destul de puternic; dar cu cât mai bine ne apropiem de el, cu atât ni-se pare mai înalt, și mărimea lui crește mereu, iar noi, pe lângă el, ne simțim tot mai mici, slabi și de nici o însemnătate. Iar dacă tu, stăpâne, nu poți cuprinde muntele cu mâna ta, cum crezi tu să poți cuprinde cu mintea ta pe acela, care a făcut muntele și a făcut pe om?”

Hiero a înțeles cuvintele lui *Simonides* și ridicându-Ți ochii spre ceru i-a zis: „Cu adevărat, *Dumnezeu e necuprins și nepătruns*”.

Marele biserican și scriitor, sf. *Augustin*, povestește despre sine un asemenea cas. Scrisese multe cărți spre lămurirea credinței și a vieții creștinești, și-Ți propusese să scrie o carte despre Dumnezeu. S'a pus pe lucru. De dimineață s'a așezat la masa de scris. Scrisese titlul „Despre Dumnezeu” și acum medita într-una, cum ar putea să explice oamenilor mai bine ce e Dumnezeu? Și s'a gândit mult, dar nu i-a venit nici o idee bună. Obosit de cugetarea încordată, a simțit *Augustin* că începe să-l doară capul, și a eșit afară, pentru ca la malul mării să se recreeze. Primblându-se aci îngândurat, dă de un copil, care și-a făcut o groapă mică în năsip, și cu un hârb de urcior aducea apă din mare și o turna în groapă. *Augustin* îl întreabă: „Ce faci tu, băiete?” — „Da iată, am făcut o groapă și vreau să glesc în ea toată apa din mare”,

FOIȘOARĂ.

Tânguirea Maicii Preceste.¹⁾

Comunicată de Ioan Paicu, învățător.

I.

O mult dorit fiul meu
Vecinicle Dumnezeu,
Cum muri-și curând așa,
Unde lași pe maică-Ta.
Intr'a cui casă mă lași,
Dându-i năcazului pași.
Lași-mă acum dorite
Lași-mă fiu prea iubite,
Astăzi mă despart de Tine
Oh amar, oh vai de mine!
Cine mă va mângăia,
Și pe cine voi avea,
In năcaz mântuitoriu
Și-n lipsă ajutoriu?
Căci pe Tine fiul meu
Te-am avut și Dumnezeu,
Și nădejde și folos
In satul cel lăcrămos.
Cin' va fi într'al Tău loc?

¹⁾ Această „tânguire” e acomodată a se cânta pe un vers duios în loc de „sfinte Dumnezeule” în timpul petrecerii lui *Christos* la mormânt cu copiii de școală, sau și cu adulți. I. Paicu.

Oh amar, oh cumplit foc.
Oh sărmănica de mine
Lipsită de al meu bine!

II.

Când fiul meu Te-am născut
Gânduri nu m'au fost bătut,
Că de acestea să pătesc
Așa să mă tânguesc.
Când fiul meu Te-am băiat
Nici un năcaz n'am răbdut,
Acum cu năcaz cumplit
Inima mi-s'a rănit.
Că în loc de bucurie
Răbd obidă cu tărie,
In loc de vre-o desfătare
Obidă și jale mare,
In loc de vre-o mângăiere
Răbd ne'ncetată durere.
Cu cât m'am fost desfătat
Când fiul meu te-am băiat,
Pentru că te nase pe Tine,
S'aduci în lume mult bine.
Cu atâta e mai greu
Chinul și năcazul meu.
Ah! Unde Gavriil este?
Cel ce mi-a adus ca veste,
Că pe Dumnezeu voi naste,
Care pe cei drepti va paște?
Zicând să mă veselesc,
Să salt și să dănuiesc.

Să stea cu mine de față
Să mă vadă întristată,
Să pot eu grăi cu El
Măcar cât de puțin.
Căci El a zis, cumcă eu
Să mă bucur fiul meu;
Iară eu mă dosădesc
Și amar mă tânguesc.

III.

Iisuse, acela mi-a spus,
Cumcă El este de sus,
Și c'a Ta împărăție
Va rămănea în vecie.
Iară eu, fiul meu, toate
Le văd într'alt chip mutate,
Te văd mort și ocărat,
Iară nicidecum cinstit,
Cinstit ca un Împărat,
Ci mort ca un vinovat,
Intre cei răi socotit
Cu piroane Țântuit,
Rănit pătruns și n'țepat
Și de cunoscuți lăsat...
Zis-au că 'n veci vei trăi
Și 'n veci vei împărăți,
Și c'a Ta împărăție
Va rămănea în vecie,
Iară eu văd c'ai murit
Și zisa nu s'a plinit,

IV.

Oh! oh! fiu'e iubite
Oh! fiule mult dorite
Oh! dulce lumina mea
Cum lași mort a Te vedea.
Oh! nădejdea mea cea vie
Vecinica mea veselie,
Deschide-Ți ochii odată
De-Ți vezi Maica întristată,
Cum plânge și cum suspină
De trudă și năcaz plină,
Deschide-Ți rostul cel sfânt
Și cu viu dulce cuvânt
Mângăie pe Maică-Ta
Și scârbită n'o lăsa.
Ascultă iubitul meu,
Suspina cumplit și greu,
Crunte lacrimile mele,
Chinurile cele grele.
Căci ts singură aici,
Fără ai tăi Ucenici
Fără ai Tăi cunoscuți
Fără prietini ai avuți.
Toți în toate părți fugiră
Toți acum Te părăsiră,
Unde-i Petru cel iubit —
Și cu sabia gătit?
Cel-ce zicea oarecând
Arma în mână Ținând
Că și capul pentru Tine

— răspunse copilul, văzându-și mai departe de lucru. Augustin surise și plecă mai departe, zicându-și în sine: „Cât de naivi sunt copiii! Cât de puțin înțeleg! Cum poate crede băiatul acesta, că va goli cu hârbul său întreaga apă din mare în groapa mică?” Și gândindu-se de nou la tema sa, i-se lumină mintea și-și zise așa: „Bine, dar nu sunt și eu copil? Nu vreau și eu, cu slaba mea minte, să cuprind și să fac pe alții să cuprindă întreaga ființă a mării și nemărginitei Dumnezeiri? Nu, nu e cu puțință celui mic să cuprindă în sine aceea ce e mare, ci trebuie să se mulțamească cu aceea, ca el, cel mic, să se poată pleca în fața celui mare, să se supună cu totul voinței lui, să se silească a înțelege această voință, și să o aplice în viață...”

Aceasta e cea mai corectă părere despre Dumnezeu!

Moartea și învierea lui Cristos.

Despre moartea și învierea lui Cristos, Mântuitorul lumii, avem descrieri frumoase și autentice la cei patru evangeliști. La Mateiu mai pe larg, iar la ceilalți trei mai pe scurt.

Cu ocaziunea săpăturilor ce s'au făcut și se mai fac încă în Egipt, s'a găsit însă într'un vechiu mormânt o altă descriere, făcută pe frunze de papirus, despre judecata, moartea și învierea lui Cristos, descriere, despre care se presupune, că e chiar de pe vremea sguuitoarei drame. Cei competenți în ale științei afirmă, că e o lucrare a apostolului Petru, necunoscută până acuma, prin urmare pierdută înainte de a fi fost dată publicității. Adevărat, că în descrierea aceasta a triselor întâmplări Petru vorbește despre sine în persoana primă, și s'ar părea deci, că e vorba de un manuscript al său, — dar nu e eschisă posibilitatea, ca cele scrise pe papirusul găsit să nu fie decât numai o copie făcută de altcineva, după auzite. Cei interesați sigur își vor bate capul, ca să stabilească adevărul; iar noi reproducem după o foaie străină textul acestei scrisori, amintind, că originalul e grecesc, și că prețiosul manuscript e depus spre păstrare în muzeul din Londra. Descrierea se începe acolo, unde Pilat își spală mâinile, convins de nevinovăția lui Cristos, și se continuă astfel:

„... Dintre Evrei nu și-a spălat nime mâinile, nici Irod, și nici careva dintre judecători. Și când unii din ei au voit să se spele, Pilat s'a scu-

lat în picioare. Și atunci a poruncit regele Irod să-l prindă pe Domnul. Le-a spus așa: „Impliniți aceea ce am poruncit să faceți cu el.”

Și se afla acolo Iosif, prieten cu Pilat și cu Domnul, și auzind că vreau să-l răstignească pe cruce s'a dus la Pilat și a cerut spre îngroapă corpul Domnului.

Și Pilat a trimis la Irod să ceară corpul, și Irod a spus: „Frate Pilat, chiar dacă nu-l cerea nime, noi l-am fi înmormântat, fiindcă suntem în preajma Sămbetei”. E scris adică în lege, ca în ziua primă a sărbătorii lor să nu apună soarele lăsând om mort pe pământ.

Iar aceia, luând pe Domnul, l-au târât pe el și spuneau: „Să târâm pe fiul lui Dumnezeu, că a căzut în stăpânirea noastră”.

Și l-au îmbrăcat în porfir și l-au pus în scaun judecătoresc, zicându-i: „Să judeci drept, tu rege al lui Israel!” Iar careva dintre ei aducând o cunună de spini a pus-o pe capul Domnului. Alții iarăși dintre cei de față l'au scuipat în față, și alții l-au biciuit, zicând: „Așa cinste dăm noi fiului lui Dumnezeu!”

Și au adus doi făcători de rele și între ei au răstignit pe Domnul. Și el tăcea, ca și cum nu ar avea nici o durere. Iar când au ridicat crucea, scris'au pe ea: „Acesta e regele lui Israel.” Și dezbrăcându-l au împărțit la sorți hainele sale. Iar unul dintre făcătorii de rele i-a ocărât, spunându-le: „Noi pentru faptele noastre cele rele pătimim astfel, dar acesta fiind mântuitorul oamenilor, ce a putut să vă păcătuiască?” Ei în mânia lor însă au poruncit ca să-i sdrobească oasele, să moară între chinuri.

Era la ameză și întunec se întinsese asupra Iudeei întregi și erau neliniștiți și îngrijorați, nu cumva să apună soarele și el să mai trăiască. Pentru că legea lor spune, om mort să nu fie când apune soarele.

Și a zis unul dintre ei: „Adăpați-l cu fiere muiată în oțet”. Și făcând așa, au implinit toate și păcatul a fost desăvârșit deasupra capului lor.

Și mulți umblau cu lumini pe stradă, pentru că credeau că e noapte. Și cădeau. Iar Domnul a suspinat și a zis: „Puterea mea, puterea mea, cum m'ai lăsat!” Spunându-le acestea a adormit pe cruce. Și în momentul acela a crepat în două catapiteazma bisericeii din Ierusalim.

Și au scos cuele din mâinile lui și le-au pus jos pe pământ. Și pământul a început să se cutremure și

frică mare a cuprins pe toți. Și iar a ieșit soarele pe cer, căci iera la ciasurile nouă (după amiazi la 3).

Și s'au bucurat Evreii și au dat lui Iosif corpul ca să-l îngroape, știind că Iosif are cunoștință despre tăptele Domnului. Și Iosif luând corpul în primire l-a spălat, l-a învâlit în giolgiuri și l-a așezat în cripta sa, în grădina numită a lui Iosif.

Și atunci Evreii, bătrânii și preoții, văzând ce faptă rea au săvârșit, au început să se tânguiască și să strâge: „Vai nouă, păcatele noastre, se apropie judecata și perirea Ierusalimului”.

Eu însă, cu soții mei, ne-am mahnit foarte și cu inimă îndurerată ne-am ascuns toți, pentru că ne căutam, crezând că suntem făcători de rele și vrem să aprindem biserică. Noi însă ne-am pus pe post, și în jale și plângeri am rămas împreună ziua și noaptea, până Sămbătă.

Când apoi cărturarii, fariseii și bătrânii adunându-se au auzit cum întregul popor murmura și bătându-și pieptul zicea: „Dacă la moartea lui s'au arătat aceste semne puternice, puteți vedea cât de drept a fost”. Și s'au înfricoșat bătrânii și s'au dus la Pilat rugându-l și spunându-i: „Să ne dai cătane ca să păzească trei zile groapa lui, ca nu cumva învățăceii lui să vie și să-l fure, iar poporul să creadă că a înviat din morți și să ne facă nouă ceva rău.” Și Pilat le-a dat pe căpitanul Petronius, cu soldați, ca să păzească groapa. Și cu aceștia împreună au mers la groapă bătrânii și cărturarii, și cu căpitanul și cu soldații împreună au pus piatră mare pe mormânt și au sigilat-o cu șapte pecete și făcându-și șatră s'au pus să păzească.

Sămbătă dimineața, în revărsat de zori, mulțime mare a venit din Ierusalim și din împrejurime, ca să vadă groapa sigilată.

Duminecă noaptea apoi, spre revărsat de zori, soldații stând la pază doi câte doi, au auzit glas puternic sunând din ceriu, și au văzut cum se deschide ceriul și doi oameni se cobor din ceriu, resfirând lumină mare. S'au oprit lângă groapă și piatra de pe groapă s'a rostogolit singură la o parte, iar groapa s'a deschis și cei doi oameni au intrat în groapă.

Când au văzut soldații acestea, au deșteptat pe căpitanul lor din somn și pe toți bătrânii, pentru că și aceștia se aflau acolo, la pază. Și spunându-le cele văzute, au văzut acum toți cum au eșit din groapă trei oameni, doi țineau de subsuori

pe al treilea, și capetele lor atingeau ceriul, iar capul celui purtat de ei se ridicase deasupra ceriului. Și glas au auzit venind din ceriu și întrebând: „Predicat-ai morților?” Și s'a auzit răspunsul de pe cruce, că — da!

S'au înțeles ei apoi să meargă toți la Pilat și să-l comunice cele întâmplate. Dar până s'au înțeles ei, de nou s'a deschis ceriul și un om s'a coborât și s'a băgat în groapa deschisă. Cei din jurul căpitanului au părăsit groapa și noaptea s'au dus la Pilat, și i-au spus ce au văzut, adăugând cu mare îngrijire: „Cu adevărat, fiul lui Dumnezeu a fost”. Iar Pilat le-a răspuns: „Voi a-ți crezut că e mai bine așa, eu însă sunt curat de sângele fiului lui Dumnezeu!”

L-au încredințat apoi toți și l-au rugat să de poruncă soldaților și căpitanului să nu spună nimica din cele văzute. „Pentru că e mai bine pentru noi, spuneau ei, dacă înaintea lui Dumnezeu suntem vinovați pentru păcatul cel mai mare, decât să cădem pe mâna Evreilor, cari ne-ar omori cu petrii”. A dat deci poruncă Pilat căpitanului să nu spună nimica.

Duminecă dimineața apoi Maria Magdalena, o învățăcea a Domnului, care temându-se de mânia Evreilor n'a putut să săvârșească la groapa Domnului aceea ce se obișnuiau muerile să săvârșească la groapa morților lor iubiți, și-a adunat prietenele și au mers toate la groapă. Se temeau însă că vor fi văzute de Evrei. Și au zis așa: „Dacă în ziua în care a fost răstignit n'am putut să-l plângem și să-l bocim, să o facem aceasta acuma, la groapă. Dar cine să ne ridice piatra de pe mormânt, ca intrând în groapă să ne putem așeza lângă el, spre a ne face datorința? Pentru că piatra e mare și poate să ne vadă cineva. Dar dacă nu o putem ridica, se așezăm aceea ce am adus cu noi lângă gura mormântului și să plângem și să ne bocim, până plecăm iarăși acasă”.

Și ajungând la groapă au aflat groapa deschisă. Privind în ea au văzut cum ședea în mijloc un tinăr îmbrăcat în haine lucitoare, care le-a zis: „De ce ați venit și pe cine căutați? Doară nu pe cel răstignit? A înviat și s'a dus! Dacă nu credeți, priviți și vedeți locul unde a zăcut. Acum nu e aici. A înviat și a mers acolo de unde a fost trimis”. Și atunci muerile s'au spăriat și au fugit. Și s'au încheiat sărbătorile la cari mulți au venit, mer-

Gata-i a-și pune mai bine.
Moarte, zicea, — astăzi mie
Decât oare ce rău Ție!
Nici el acuma nu vine
Să lăcrămeze cu mine.
Toți s'au dus, toți m'au lăsat
Intr'u acest cu chin sat.
Toți s'au dus, toți au fugit,
Singură m'au părăsit.
Numai tinărul Ioan
Stă tare în al Său plan.
Acesta chiar Te iubește
Și cu drag te urmărește.
Acesta Ți-e Ucenic
Acesta-i al Tău voinic.

V.

Oh, trudă, oh, năcaz greu
Oh, iubite fiul meu
Sabia cea ascuțită
De Simion prorocită.
Astăzi prin mine trecu
Rană cumplită făcu.
Astăzi inima-mi răni,
Rană grea 'mi pricinui.
Căci Te văd mort și uscat.
Celce morții ai sculat.
Curate mâinile Tale
Mâni sfinte vindecătoare
Cari bolnavi tămăduiau

Tuturor bine făceau —
Cum și sfintele-Ți picioare
Cu cari ai umblat pe mare
Pe mare ca pe uscat
Și nici pic nu s'au udat.
Le văd cu cuie pătrunse
Oh! lucruri mari și ascunse.
Rostul Tău Dumnezeesc
Cu vers dulce îngeresc
Acuma îl văd tăcut
Acum stă închis și mut.

VI.

Oh Ceriu, oh Ceriu, oh pământe,
Plângeți cu mine ferbinte
Pentru moartea dosădită
Și de nimenea gândită.
Pentru a fiului meu
Care murl ca un rău.
Glăsuțiți oh, Maici cu jale
Curgeți lacrimilor vale,
Că cel fără de păcat,
Murl ca un vinovat.
Plângeți cu mine fecioare
Că nădejdea voastră moare.
Plângeți voinici, glăsuțiți
Și amar vă tânguți
Că frumseța voastră pierde
Oh vai, oh vai — și durere.
Și voi bătrâni obidați

Neîncetat lăcrămați,
Că a voastră mângiere
Se chinuiește și pierde.
Oh! pământe roditoare
Și tu înaltule Soare,
Cum se-cade vă 'ntristați
Și tare vă 'nspăimântați,
De-o minune neurmată
Pân' acum nearătată.
Iat' al vostru făcătoriu
Al vostru pricinuitoriu,
Zace mort fără suflare
Taină și minune mare.
Și se dă spre 'ngropăciune
Sau chiar și spre stricăciune.
O, Ceriu cu nespuse jale
Deschide ți porțile tale,
Și voi Ingeri întristați
Jos ochii voștri plecați
Și vă vedeți Făcătoriu
De bine izvorătoriu.
Zăcând mort p'acest pământ
Fără glas, fără cuvânt.
Intre neamuri ticăloase
Pizmașe și păcătoase —
De toată lumea urât
Și de prietini părăsit.
Fără milă chinuit
Preste tot trupul rănit.

O, vicleșug jidovesc
O, gând rău și tirănesc.
O, neam rău și blăstămat,
Indărătnic și turbat.
Ticăloasă jidovime
Blăstămată națiune.
Farisei și tirani mari,
Decât petrite mai tari.
Căci acelea cât simțiră
Că pe Iisus răstigniră,
Indată se despăcară
In laturi se'mprăstiară.
Altariul vostru vestit
Fără veste a plesnit
De-a voastră faptă scărbit.
Gropile s'au despăcat
Și morții au înviat
Soarele s'a 'ntunecat
Luna față s'a schimbat.
Iar voi nu vă umiliți,
Nimica nu socotiți
Voi nimica nu mișcați
Impetriți neclătiți stați.
Voi nimica socotiți
Toate câte le priviți.
O vreme va fi odată
Vă ve-ți lua a voastră plată,
După a voastră lucrare
După păcatul cel mare.

gând apoi iarăși îndărăt acasă, după sărbători.

Iar noi, cei doisprăzece învăța-
cei ai Domnului, am plâns și ne-am
întristat mult și fiecare sdrobot de
durere s'a dus la casa sa.

Eu însă, Simon Petru și An-
dreiu, fratele meu, am luat cu noi
mrejele și ne-am dus să pescuim.
Și cu noi era și Levi, fiul lui Al-
feu, pe care Domnul...

Aci se termină interesantul text
al descrierii morții lui Christos, și
a învierii sale. În urmarea care lip-
sește sigur că era vorba despre a-
rătarea lui Christos învățăcelilor săi,
după înviere, și probabil și despre
suirea la cer.

Sfântul Mormânt.

În ziarul „National Zeitung” au fost publicate
următoarele amănunte despre noile descoperiri, cu
privire la sfântul mormânt al Mântuitorului nostru
Isus Cristos.

Constantin cel mare, împăratul, a pas-
de s'a făcut cercetări ca să se afle mormân-
tul în care au îngropat pe Isus. La acest mor-
mânt, împodobit de Constantin și Elena, se
îndreptau gândurile credincioșilor, cătră el își
aveau așintită mintea nenumărați creștini, cari
se duceau la Ierusalim.

Mult sânge s'a vărsat și multe vieți s'au
răpus în luptele crâncene și îndelungate pur-
tate de cruciați spre a scoate locurile sfinte
de sub stăpânirea mohamedanilor!

Acuma însă cercetările au dovedit, că
s'a făcut greșală, și că mormântul cel ade-
vărat rămăsese necunoscut până acuma.

Cel care a lucrat mai mult pentru a
descoperi mormântul adevărat e un major en-
glez, Sir Charles Wilson. Acesta a dovedit,
că mormântul a fost, nu unde e acuma bise-
rica mormântului, ci afară din oraș, lângă
Bab-el-Amud, afară de poarta Damascului, la
un deal în formă de tidvă de om, deci care
ar fi dealul Golgotei, căci pe evreește golgota
e tidvă sau craniu.

Se zice, că mai mult o întâmplare a fă-
cut să se dea peste mormântul mult căutat.
Iar comitetul de cercetări, din care fac par-
te o mulțime de oameni învățați, printre cari
arhiepiscopul de Canterbury și episcopii dela
Ripon, Cashel, Salisbury și Durham, au și
cumpărat locul cu 250.000 de franci. Se lu-
crează acum a-i da cu totul înfățișarea ce-o
avea la vremea răstignirii și a îngropării.

Mormântul aflat se potrivește în totul
cu spusese evangheliei și cu cercetările lui Wil-
son: e afară de poarta Damascului, în apro-
piere de mormântul lui Iosif din Arimathea,
și la poalele dealului Golgota, nu departe de
peștera lui Irimia. Evangelia lui Ioan zice:
„Și era la locul unde l-au răstignit, o grădină
și în grădină un mormânt nou, în care nu
puseră încă pe nime. Acolo l-au pus pe Isus
din pricina zilei de repaus a Iudeilor, căci
mormântul era aproape.” (XIX. 41, 42).

Mormântul e la vre-o șaptezeci de me-
tri de dealul Golgotei, într-o grădină. De vea-

curi stă acoperit c'o pătură groasă de pământ
și nime n'a făcut acolo vre-o cercetare. Ba
nici după 1867, când s'a dat de el, tot nu
i-s'a dat multă luare aminte, până ce ge-
neralul Gordon și-a dat cu părerea, că mor-
mântul lui Isus trebuie să fie acolo. Când
l-au curățit, l-au aflat plin până la tavan cu
oase de om. Numai dedesupt, la fund, era o
pătură de pământ groasă de doi metri, în care
nu erau de loc oase. Prin urmare a trecut
vreme multă dela părăsirea groapei până
când creștinii au început a pune în ea oasele
morților desgropați.

Nu e mult de când s'a dovedit, că groapa
adevărată în care urma să fie așezat mortul,
rămăsese goală. Cunoscutul arheolog Schick
a dovedit, că mormântul e în adevăr vechiu
ovresc, boltit, și că numai pe urmă l-au în-
trebuințat creștinii pentru oasele morților lor.
Încăperea e înaltă de 7 picioare, lungă de
14 1/2 și lată de 11. E săpată cu totul în
stâncă și pe la mijloc o desparte în două
o gâtuitură. Intrarea e pe la partea a-
puseană; în cea răsăriteană se află în părete
o deschizătură mică în formă de ferestruie.
Această deschizătură e încă o dovadă că mor-
mântul e, în adevăr, cel căutat. Ioan pove-
stește (XX., 3 până la 8) lucruri, cari se pot
pricepe numai ținând seamă de această fere-
struie. Când Maria Magdalena aduse lui Simon
Petru și celorlalți ucenici vestea că groapa
e goală, „atunci eșiră Petru și alt ucenic
de merseră la mormânt. Alergau amândoi și
celălalt ucenic, mai repede de cât Petru,
ajunse înainte la mormânt, privi înăuntru și
văzu giulgiul zăcând jos; dar nu intră a-
colo.

Nici într-o groapă regu'ată și făcută ca
de obicei nu s'ar fi putut vedea de afară
locul unde se afla pus trupul. Dar în această
groapă se putea vedea lesne chiar dela în-
trare. Iar partea dela cap nu se putea ve-
dea dela intrare și Petru a trebuit să între
chiar în groapă ca să vadă, că înălțimea
capului nu era lângă giulgiu, ci la o parte,
înălțutură. Afară de groapă, în păretele
stâncei se află o adâncătură: e locul de unde
s'a tăiat piatra pe care au fost rostogolit o
de-au închis ușa mormântului.

Greutatea sufletului. Ziarele din
America au publicat acum, de curând, păre-
rea a cinci profesori de medicină dela uni-
versitatea din Massachusetts, cari după ex-
perimentări făcute în curs de șase ani au
ajuns să constate, că sufletul are o greutate
ce se apropie de treizeci de grame. Medicii
acestia au ajuns la acest rezultat bazați pe
împrejurarea că omul, îndată ce a murit,
pierde ceva din greutatea sa. Acești medici
au construit niște cumpene în formă de pa-
turi de o exactitate rară, încât se putea con-
stata și o variație de un gram. Pe acest pat
au așezat ei totdeauna bolnavii (fără ca ace-
știa să știe că se fac experimentări cu ei) și
cumpăna arăta, îndată după moartea bolna-
vilor, o pierdere de aproximativ treizeci grame.
La un singur mort, abia peste o oră s'a putut
constata o diferență în greutatea trupului,
în momentul când a murit însă, nu pierduse
nimic din greutatea avută. Sigur a fost unul
din cei — fără suflet.

Mergi, fiul meu, luminează
Cu Dumnezeuasca-ți rază
Pre cei ce de mult așteaptă
Moartea Ta, nevinovată.
Iubite fiu, dute dară
Și prin moartea-Ți de ocară
Luminează lumea eară
Și-o scoate din foc și pară.
Capul satanei sdrobește
Și moartea o biruește.
Mergi fiul meu isprăvește
Și scopul Ți-l împlinește
Du pe cei buni cu tărie
In a Ta împărăție.
A treia zi înviază
Ca lumea 'n Tine să crează.
Inviază a treia zi
Precum scrie 'n prorocii
Inviază, că Tu ești
Stăpân cetelor cerești.
Știu eu bine fiul meu
Că Tu ca un Dumnezeu
Prorocia vei plini
Toemai ca și pân'aci.
Ș'a treia zi vei învia
Toată lumea-i bucura,
Dar' mie tot mi-se pare
O vreme lungă și mare.

Moartea și femeea.

O fată tinăra și foarte frumoasă bătă
la porțile morții.

— Ce voești? o întrebă cu bruschetă
moartea.

— Te rog lasă-mă înăuntru! Sunt să-
tulă de viață și de oameni, nu mai am plă-
cere de nimic, simt că sunt de prisos pe lume
și pentru aceea am venit la tine. Te conjur
lasă-mă înăuntru!

Moartea făcu un semn de refus, dar fata
se rugă mereu.

— Nu, nu, nu merge, tu nu cunoști nici
măcar viața, și nici nu știi ce ești, trebuie mai
întâi să trăiești, întorcete înapoi. Te voi lua
când va veni vremea.

— Atunci te rog nu mă face să aștept
mult, vino cât mai în grabă. Această rugă-
mintă cred că mi-o poți împlini.

— Bine, fie. După doi ani mă voi pre-
zintă în aceeași zi și la aceeași oră.

Fata se depărtă. În curând ea făcu cu-
noștință cu fericirea și cu iubirea, se căsătorî.
Toemai 'și legăna primul copil, când o vizită
moartea. Ea o privi înspăimântată; în fericî-
rea ei își uitase rugămîntea

— Am venit pentru ca să-mi răscum-
păr cuvântul, zise moartea.

Tinăra femeie strânse îngrozită copilul
la sân.

— Oh, gemu ea, uită vorbele mele smin-
tite, lăsa-mă să trăiesc, viața este atât de
frumoasă și de dulce, și dacă nu ții socoteală
de mine, privește acest copil. Ce va deveni,
dacă voi muri, cine îl va hrăni, cine se va
îngriji de el? Fără mine s'ar prăpădi. O scumpă
moarte, fii bună, îndură-te de mine.

Moartea numai cu greu se lăsă să fie
înduplecată.

— Bine, zise ea în fine, îți mai dăru-
esc un an, dar atunci trebuie să vii cu mine.

— Of, suspină sărmana mamă, ce este un
an! Cum aş putea muri, mai înainte de a-mi
crește copilul. N'ăși avea odihnă în mormânt,
dacă nu știu, că viitorul său este asigurat.
Lasă-mă să mai trăiesc încă 20 sau 25 de ani,
și-ți făgăduiesc, că atunci te voi urma cu su-
punere. Te rog, fieți milă de mine! Pen-
tru tine amânarea este o nimica toată, pecând
pentru mine este o eternitate Moartea se în-
voi și se depărtă. Cei 25 de ani trecură re-
pede. Femeea îndură în acest restimp mai
multe suferințe și chinuri decât bucurii și fe-
riciri. Soțul ei adorat muri, tot asemenea și
unicul ei copil iubit, și rămase numai o ne-
poțică, o fetiță mică, care preocupă întreaga
ei ființă. Ea toemai își aplecă capul cărunț
spre leagăn, când apărură moartea. Ea căzu
înaintea ei și se rugă:

— Oh, nu mă chema acum, este peste pu-
tință. Mi-ai răpit soțul și fiul, mi-ai întune-
cat căznicia fericită, în cei 25 ani mai mult
am plâns decât am răs, fiul meu a lăsat a-
ceastă copilă, trebuie să o îngrijesc. Oh, dăru-
eștemi încă 25 de ani, trebuie să faci aceasta,
de oarece, când am fost la tine și n'ai voit
să mă iei, nu cunoșteam încă plăcerile și frum-
sețile vieții; nu aveam încă soț, nici copil,
nici nepoată și despărțirea de lume mi-ar fi fost
ușoară, dar acum locul meu este aici, trebuie
să-mi cresc copila, și liniștea mea în lumea
cealaltă depinde de aceasta!

Cuvintele pasionate ale femeii înduioșară
din nou pe moartea, încât cedă și de astădată.
Dar ea-i declară categoric, că dacă după 25
ani nu o va urma de bună voie, o va lua cu
forța.

Cei 25 ani următori îi aduseră numai
dureri și năcazuri. Singura ființă, nepoata ei,
muri; ea însăși se îmbolnăvi, nu putea nici
să umble, nici să vadă, somnul fugea de ea,
și cu toate acestea ea număra cu groază zi-
lele până la reîntoarcerea morții.

Punctual, ca în tot d'auna, veni moartea.

— Vino! zise ea cătră bătrână, care o
privea cu ochii sticloși. Cramponându-se cu
mânile de pat, ea strigă cu groază: Nu
voesc să mor, voesc să trăiesc! Lasă-mă dragă
moarte, dăruiește-mi încă o zi, o oră!

— Muere, tu nu mai ai pe nimeni, pe
care să-l iubești, sau care să te iubească.
Când erai tinăra și nu știai ce este viața, când
trecă nici nu trăise-și, voiai să mori, și acum
când ești copleșită de dureri și de năcazuri,
nu voești să mă urmezi? Ce te mai ține le-
gată de această viață?

— Amintirea, oh, amintirea! Deci pleacă
de aici și lasă-mă să trăiesc!

Și ea plângea, gemea, se ruga și se a-
păra, dar de astădată moartea fu neînduplecată.
După o luptă înversunată reuși să pună mâna
pe ea și să o ducă.

Din răscoala țărănească de dincolo.

Cu ocaziunea turburărilor din urmă
din vecinul regat român, cea mai mare
îngrămădire de țărani nemulțumiți, de
oameni răzvrățiți, s'a aflat în comuna
Băilești, nu departe de Craiova. Se în-
truniseră aci peste zece mii de năcăjiți,
cu firma hotărâre de a face, ca cei bogați
și neîndurători să simtă, că și ei for-
mează o putere, și încă o mare putere
în regatul lor.

În scopul pacificării unei lumi atât
de mari de oameni s'a trimis infanterie
la fața locului, iar în cele din urmă s'a
trimis și artilerie, cu patru tunuri.

Când a văzut mulțimea că vin tru-
pele, s'a înverșunat și mai tare, și înar-
mați cu aceea ce aveau, s'au năpustit
oamenii asupra soldaților, cu femei și cu
copii cu tot. Arunca în soldați fiecare cu
ce putea.

Se crease o situație foarte critică
pe seama miliției, care avea ordin de o
parte să potolească focul, de altă parte
să cruțe viețile omenești. Oricât de mult
ar fi voit comandantul trupelor să satis-
facă în prima linie datorinței din urmă,
a trebuit să-și calce pe inimă și să co-
mande foc, pentru că altcum își perdea
trupa. S'a tras deci o salvă de foc, și
vre-o 50 dintre răsculați au căzut morți
la pământ, iar ceilalți s'au retras.

Pentruca curajul celor răzvrățiți să
nu scadă cumva, țărani iute au luat cu
ei și pe cei morți și i-au ascuns prin
poduri, prin grajduri, unde au putut, ca
nime să nu vadă cadavrele și apoi iarăși
s'au pus în rânduri pentru a ataca mi-
liția. Scopul lor era, să desarmeze in-
fanteria, ear mai ales artileria, pentruca
punând mâna pe cele patru tunuri, să
înceapă ei atacul în contra armatei. Nu
le-a succed însă nici a doua oară să se
aprope de trupe, căci iarăși au fost res-
pinși, cu pierderea încă a unora dintre
cei din rândurile prime.

Atunci răzvrățiții s'au apucat de
executarea unui plan genial, pentru care,
pus la cale între alte împrejurări și în
contra unui adevărat inamic al patriei
lor, cea mai mare recunoștință li-s'ar fi
cuvinit. Au pus un sicriu în car cu patru
boi, și cu preotul în frunte, îmbrăcat în
haine sfinte, cu praporii dela biserică și
cu cântări de înmormântare, au plecat
toți cu capetele dezvălitate, ca și cum ar
duce un mort la groapă.

Procesiunea acestei mulțimi, care
plângea și se bocia după cel mort, în-
ainta însă în direcția spre armată, de care
se apropiase binișor. Comandantul tru-
pelor a înțeles la moment, că aici e vre-o
blăstămăție la mijloc, și a dat poruncă
să stea pe loc procesiunea. Țărani mer-
geau însă înainte tânguinduse, și tot mai
mult se apropiau de trupe.

Comandantul i-a somat încă odată
și li-a spus, că dacă nu se opresc, și
mai fac un pas înainte, trupa va trage
foc. Și a dat ordin soldaților din infan-
terie să pună pușca la ochi.

Atunci cei din fruntea procesiunii
se repeziră cu o iuță uimitoare asupra
armatei. Un foc culcă iarăși vre-o câțiva
la pământ, iar ceilalți o luară la fugă.
Sicriul însă a rămas pe câmp, cu carul
cu boi. Comandantul trupelor a dat ordin
să se ridice capacul sicriului, ca se vadă
ce e în el, dar sicriul era — gol.

Țărani nici după aceasta însă nu s'au
liniștit, ci au încercat un nou atac, al
patrulea. Acum însă a intrat artileria în
acțiune, a tras mai multe salve, după ce
întâiu comandantul ia somat de nou pe
țărani să părăsească satul. Dar nici de
tunuri nu s'au înspăimântat țărani in-
dârjiți, ci ajunseseră să se lupte pept
la pept cu soldații. A patra bombă
trasă din tunuri a aprins apoi satul, care
a ars aproape întreg. Când au intrat tru-
pele în sat, țărani nu mai erau aci, ca
să le primească, dar le-au primit fe-
meile, cu cuțite, cu vâtrae, cu apă fear-

Mergeve-ți în nestins foc
Cu satana într'un loc,
Care vă este gătit
Cu Iuda cel urgisit,
Care din cinste căzu
Pentru că însuși vându,
Pentru lăcomie mare
Pe cea ce preț nu are.
Acolo în veci veți fi
Și 'n veci vă veți chinui,
Pentru că morții ați dat
Pe cel fără de păcat.
Iar fiul meu Domn va fi
Și 'n veci va împărăți.
Moartea o va surupa
Și iadul va descuia.
Și din munca lui va scoate
Nevinovatele gloate

VII.

Drept aceea, fiul meu
Cătră tine grăesc eu,
Ca cătră cel ce-ai murit
Și pe cruce Te-ai suit,
Ca lumea să mântuești
Și Raiul să-l dăruiești.
Dute'n iad să mântuești
Pre cei ce dumnezeiește
Pe lume au veșuit
Și de suflet au grijit

tă, care cu ce putea. Chiar și cele mai bătrâne din sat au sărit ca să atace armata, care abia a putut să le liniștească.

Aceste sunt date autentice, lucruri întâmplare, nu născocite. Acum să ne închipuim, că nu cu armata lor proprie, nu cu fiii lor, ci cu un adevărat inamic aveau să poarte luptă țărani și țăranele din *Bailești*. Ce acte de bravură ar fi săvârșit, acte cari ar fi pus lumea în mirare! Iată ce element bun întru apărarea gliei e țăranul român, din regat, și de pretutindenea!

Budgetul casei.

Articol pentru femei.

Datorința bărbatului e să câștige aceea ce trebuie pentru casă, iar datorința femeii e să împartă câștigul bărbatului astfel, ca să se ajungă și dacă e cu puțință să mai și rămână. Femeia care cunoaște această artă a economiei, e capital de neprețuit la casă, și poate fi numită cu drept cuvânt economă bună. Femeia să nu treacă niciodată peste aceea ce e neapărat de lipsă, să nu se lase sedusă de eventuale venituri din viitor, cari pot să vină, dar pot și să nu vină, ci amăsura câștigului *real* al bărbatului ei să-și întocmească conducerea casei. Dacă câștigul e mic, mic să fie și budgetul casei. Nici o trecere peste budget să nu facă, pentru că la moment echilibrul e sdruncinat și nu mai poate fi adus la loc. Deficitul va tot crește mereu, și la urmă va urma lichidarea ori desfacerea asociației, din cauza unei rele administrări a capitalului.

Pentru că ce e căsătoria? O asociație a două inimi, a două firi, cari se potrivesc mai mult ori mai puțin, dar și o asociație a două averi, a două capitale, cari trebuiesc bine administrate. Bărbatul, dacă e funcționar, ori comerciant, ori industriaș, trebuie să-și păstreze omenia și dorul de muncă, pentru că să-i meargă salariul ori venitul, iar muerea trebuie să știe întrebuința acest salariu ori venit cu bună întocmeală. Dacă se va face risipă cu el, ori se va întrebuința cu neprevădute, casa vine dusă la ruină, iar bărbatul la desperare. Își pierde în urmă voia de muncă, dar i-se urește și de casă și de familie.

Un metod trebuie să existe deci, un metod sigur întru conducerea casei, pentru că budgetul să nu fie depășit, și pe învățarea acestui metod ar trebui să se pună cel mai mare pond în școalele de fete. Mai puțină fizică, chimie, și mai știu eu ce, să li-se propună fetelor, dar cu atât mai multă învățătură să li-se dea din ale căsniciei. Pentru că dacă se leagă cam puține căsătorii în zilele noastre, motivul e de căutat în temerea, că nevasta nu va avea destul cu venitul cel are bărbatul. Dar o nevastă crescută așa, ca cheltueli peste venitele bărbatului să nu facă, *trebuie* să iasă la cale cu venitul bărbatului, fie oricât de mic.

Femeia să se mărginească deci totdeauna la strictul necesar, și așa să-și potrivească cheltuelile, ca nimic de prisos să nu intre în casa ei. Ispitele sunt multe, mai ales la oraș, dar femeia înțeleaptă nu se va lăsa sedusă și învinsă de ele, ci-și va stăpâni poftelile. Nu zic să fie sgârcită, ci zic să nu fie risipitoare. Pentru că nu este bărbat care să poată câștiga atâta, cât e în stare să cheltuească o femeie risipitoare. Și risipa aceasta se manifestă în multe forme. Celce vrea să o cunoască o poate observa la multe dintre damele dela oraș. E bine și frumos de ex. să fii îmbrăcată cu eleganță, — dar eleganța nu cere să-ți schimbi hainele și pălăriile în fiecare lună! Eleganța e de dorit; dar mai mult de dorit e, să nu-ți devină budgetul desechilibrat, pentru că atunci rămâni cu eleganță, dar ai pierdut liniștea și fericirea din casă, căci încep acuzările reciproce, nemulțămirea, antipatia și în urmă desfacerea tovarășiei. Femei! Învățați deci arta de a cruța!

Elvira.

Mulțamite publice.

Cu ocaziunea producțiunii școlare, aranjată de corpul învățătoresc din Tilișca în 2 Februarie a. c. (Hramul școalei) au încurs ca taxe benevole dela dnii: Gligor Dancu, proprietar 6 cor., Dr. Nic. Comșa, medic 5 cor., Ilie Popa 5 cor., L. Brote 4 cor., hotelieri, Nicolae Comșa, comerc. 3 cor., doamna Török, poștăriță, Iuliu Crișan, învățător, Const. Tâmpăniariu, com., Ilie Tâmpăniariu, com., Dum. Ghib, com., George Perian, Const. Mosora, Nic. Căndea, Nic. Goșa, câte 1 cor., toți din Săliște. Ilie Pop, preot 5 cor., Ioan Cosma, notar 3 cor., doamna E. Negrilă, inv. 2 cor., Ioan Băilă, not. dipl., din Ludoșul-mare, Ilie Iosof, preot, câte 2 cor., Dum. Iosof 3 cor., Victor Iosof, not. diplom. 2 cor., Nicolae Stănilă, Bucur Stănilă, proprietari, N. Plaiu, câte 2 cor., Ioan Lazar, inv. pens., Pavel Iosof, vicejude, Vasile Luca, comer., câte 1 cor., toți din Galeș. Aurel Milea, notar pens. în Sibiu 5 cor., Iosif Tatulea, Petru Debu, Alex. Vidrighescu, Ioan Popa, Avram Boticiu, Romul Ciocan, Aurel Monda, Ioan Predovici, P. Bratu și Nic. Răchițan, teologi în Sibiu, câte 1 cor. Nic. Răchițan, comer. în Săsciori, Ilie Floaș, com. în Mercurea, Ioan Predovici, preot în Amnaș, Laurian Moldovan, inv. în Baza, Aron Flucș, preot Secel, fiecare câte 4 coroane, Ioan Dancu, propr. Secel 5 cor., Dumitru Ivan, inv. Apoldul-mare 3 cor., Remi Pop, inv. Rod 2 cor., Ioan Dancu, inv. Ungurei 2 cor. 20 fileri, Ioan Opreș, comerc. Ohaba, Dan Răceu, com. Cricău, câte 2 cor., Ioan Răceu, com. Galda, N. Stoian, com. Spring, câte 1 cor., Valeriu Milea, notar 5 cor., Gafia Milea, v. d. not. 2 cor., Petru Iuga sen., preot, Petru Iuga jun., preot, câte 3 cor., Ioan Iosof, preot, Ioan Iuga, funcț. de bancă, câte 2 cor., German Igna, not. dipl. 1 cor., Simion Gligor, primar, Ioan Bratu, pădurar, câte 2 cor., Ioan Răceu 4 cor., Ioan Zeic 3 cor., Ioan I. Bratu, proprietar, Maria St. Bratu, Luca Ciorogariu, Ioan Ciorogariu, Nicolae Iuga, Vas. Iuga, Andrei Floaș, Toma Nan și Ioan Fleacă, câte 2 cor., Petru Opreș, Toma Mihaiu, Maria Popa, Paraschiva Rodean, Ana Oprean, Ioan Bunea, I. Ciorogariu, Ioan Voic, Ioan Murășan, Dum. Banciu, Dtru Drăgoiu, Ioan Stoica, Ioan Jian, Ioan Răceu, Ioan Poenariu, Dtru Schitea, Ioan Comanescu, Ioan Popa, Dionisie Iosof și D. Bunea, câte 1 cor., toți din Tilișca, dela mai mulți 14 cor. 40 fileri, la o altă 200 cor. 60 fileri. Prin postă au încurs ulterior dela Ioan Luca, comerciant, Cochirileni (România) 5 cor., Daniil Iosof, funcționar, Constanța (România) 2 cor., Ioan Oțoiu, preot Aciliu 2 cor., Iordache Roșca, comerciant Săliște 2 cor. și Daniil Iosof, comerciant Căcova 2 cor. În total 213 cor. 60 fileri, din cari subtrăgându-se speșele de 92 cor. 33 fileri a rămas un venit curat de 121 cor. 27 fileri, cari s'au alăturat fondului bibliotecii școlare și parohiale.

Corpul învățătoresc se simte plăcut îndemnat a aduce st. contribuenți și pe calea aceasta călduroase mulțamite.

Tilișca, în 20 Februarie n. 1907.

Corpul învățătoresc.

În urma „apelului” îndreptat de comuna bisericească gr. ort. din Mucundorf către creștinii credincioși ai acestei parohii, aflători în America de Nord, în Lorain, spre a colecta ceva pentru sf. bis. gr. ort. rom. de aici, au încurs următoarele ofrande: Nicolae Puia, Mucundorf 2 dol., Nicolae Novac 5 dol., Bucur Novac 5 dol., Dimitrie Corcodel 2 dol., Ion Sofron Costea 2 dol., Ion Corcodel sen. 2 dol., Chiriac Lut 5 dol., George Arzea 1 dol. 50 cenți., Ioan E. Corcodel 2 dol., Nicolae Mondoc 2 dol., Laghin Ghica 2 dol., Ioan Ghica 10 dol., Béres Mihaly Sânta 1 dol., Petru Braga 2 dol., Ion Corcodel iun. 1 dol., toți din Mucundorf. Andrei Suciu 2 dol., Ioan Stanciu 2 dol., George Moise 50 cenți., Nicolae Pandrea 1 dol., toți din comuna Bundorf. Andrei Aldea 1 dol., Ilie Aldea 1 dol., Ion Coșcișu 1 dol., toți din comuna Visceri. Ion Galea 2 dol., din Vaida-Becea. Ioan Bli-dea 1 dol., George Dumbravă 1 dol., ambii din Jibert. Tanase David 1 dol., Ilie Bolin 1 dol., ambii din Noul-român. Toma Roman 50 cenți., Damian Vasilean 50 cenți., Eftimie Tapacuc 20 cenți., toți din c. Kapolná. Dumitru Suciu 50 cenți., Ion Rusu 1 dol., ambii din comuna Meșendorf. Nicolae Clotstorfen din Feleag 20 cenți., Nicolae Rusu cu familia 1 dol., din comuna Telina. În bani de ai noștri a încurs din această colecție suma de 311 cor. 50 fileri.

La un alt „apel” a binevoit a colecta Ion Bucur Costea și soții în Indiana-Harbor-Ind dela următorii: Zinovie Damian 4 dol., Achim Dateu 2 dol., Ion Costea 2 dol., Nicolae Lut 2 dol., Ion Lud 2 dol., Dumitru Somoilă 2 dol., Gheorghe Samuilă 2 dol., Sofron Costea 2

dol., Zaharie Costea 1 dol., Ilea Dateiu 1 dol., toți din Mucundorf. Ioan Borcoman 20 cenți., Pavel Hohoiu 25 cenți., George Popa 25 cenți., Dumitru Tempel 25 cenți., George Stănuț 25 cenți., George Mihailă 10 cenți., George Stoica 50 cenți., George cu Marița Dancu 50 cenți., Ioan Frățilă 50 cenți., Vasile Balan 25 cenți., Ioan Pora Momorozean 25 cenți., Pavel Stoica 50 cenți., toți din Cohalm. Simon Iănoș Galibardi 50 cenți., Béres István 25 cenți., Simon Iănoș 50 cenți., Prida Iănoș hede 50 cenți., Béres István hulla 1 dol., toți din Mucundorf. Ion Pălăsan 25 cenți., din Bundorf, öz. Simon Iănoșné Lup 1 dol., öz. Cziha Ilona 1 dol., Biró Iănoș 1 dol., toți din Mucundorf. Dumitru Ciuleiu 25 cenți., Ioan Ciuleiu, cojocariu 50 cenți., ambii din Laschiz. Vasile Moian 25 cenți., din Visceri. Ioan Muntean 25 cenți., Moise N. 20 cenți., Ion Orostim 10 cenți., din Apoldul-mic. Nicolae Popa 25 cenți., din Apoldul-de-jos, Ilie Luca 15 cenți., Nicolae Mare 25 cenți., Moise Șan-chia 20 cenți., Ion Rău 20 cenți., Ilie Gusem 20 cenți., Ion Stroiă 15 cenți., toți din Ludoșul-mare. Vasile Spătaru 25 cenți., din Rehău. Simion Figneriu 20 cenți., din Lancrâm. Dionisie Chirilă 15 cenți., Iosif Teodor 20 cenți., din Lancrâm. George Nan 10 cenți., Adam Pătruț 10 cenți., Ioan Stoica 10 cenți., Maria Ursu 25 cenți., toți din Pianu-de-sus. Zaharie Suciu 20 cenți., Nicolae Bucur 30 cenți., ambii din Ferihaz. Nicolae Modoiu 1 dol., Zosim Sirbu 25 cenți., Nicolae Sărbă 50 cenți., Eftim Drăgan 25 cenți., Dumitru Radu 25 cenți., Nicolae Enciu 1 dol., George Drăgan 50 cenți., Filaret Enciu 2 dol., Iosif Urdea 1 dol., toți din Telina. Nicolae Ganea 25 cenți., Ion Cătană 25 cenți., Toma Eva 25 cenți., Nicolae Radu 25 cenți., Nicolae Sărbă 25 cenți., Nicolae Pupăză 50 cenți., Ion Eva 25 cenți., Ion Dobre 25 cenți., Ionim Onia-moise 25 cenți., toți din Bettendorf. N. Isenberg Arbur 50 cenți., Ion Borcoman 50 cenți., Bucur Oncea 25 cenți., Nicolae Nonn Braga 1 dol., toți din Jibert. Grigorie Stanciu din Palos 25 cenți., Leo Ardner, Vienna 1 dol., Pantilimon Juga, Tilișca 25 cenți., Dumitru Dobre, Sarpatoc 25 cenți., Petru Dendin, Blaj 20 cenți., Nicolae Coman, Deal 20 cenți., Simon Mihaiu 50 cenți., Mola, Nicolae Ciovea 25 cenți., Ocna-Sibiului. Anton Stejar 25 cenți., Porcești. George Pălosan, Hașfalău 20 cenți., Iordan Gușat 25 cenți., Pojorta, Augustin Sacădat 25 cenți., Szasz-Kis-Almăș. Zosim Zarc 25 cenți., Sărd. Achim Ovesea 25 cenți., Ferihaz. Zaharie Pintea 20 cenți., Nicolae Căndea 25 cenți., Ferihaz, Sofron Precup 15 cenți., Gogav, George Stan 20 cenți., Stefan Rentea 20 cenți., Liță Papa 25 cenți., Romănuț Dan 25 cenți., toți din Alma. Mihael Medrea 25 cenți., Saeș, Mihail Crăciun 25 cenți., Sarpatoc. Mihael Zall 25 cenți., Iustin Medrea 25 cenți., Daneș. Simion Cristea, Bogata 25 cenți., George Stanciu 25 cenți., Palos. În bani de ai noștri 261 cor.

Tuturor acestora și în deosebi colectanților se aduce mare mulțamită de către membrii comitetului parohial gr. ort. rom. al Mucundorfului.

Mucundorf, la 10 Faur 1707.

Ilarion Enciu
paroh. gr. ort.

„Cartea de Aur” vol. IV. A apărut vol. IV din „Cartea de Aur, sau luptele politice-naționale ale Românilor de sub coroana ungară”, de Teodor V. Păcățian. În volumul acesta sunt publicate vorbirile deputaților români rostite în dieta țării în sesiunea parlamentară din anii 1865—68, și e dată în întregime, după notele stenografice, discuția asupra legii de naționalități, votată la finea acestei sesiuni. La finea volumului e dată apoi și lista abonaților. Volumul are 864 pagini, formatul celorlalte volume, și costă 10 cor. exemp. broșat, 12 coroane cel legat. Cu același preț se dau și celelalte volume anterioare. Comandate toate volumele deodată, se acordă, la cerere, înlesnire de plată, care se poate face în rate lunare. A se adresa autorului publicațiunii, în Sibiu, (Nagyszeben).

Preț redus!

Țara noastră, descrierea părților Ardealului spre meazăzi și Valea Murășului, de Silvestru Moldovan, se vinde cu prețul redus de 1 cor. (în loc 2 cor.), plus porto 20 fil., la *Librăria arhidiecezană din Sibiu* (Nagyszeben).

Sboar'al nopții negru flutur...

de M. Eminescu. — Romanță pentru voce și pian de A. Bena. Prețul cor. 1.50, porto 10 fil. Se capătă la *Librăria arhid.*

Dela Librăria arhidiecezană din Sibiu se pot procura următoarele cărți mai nou apărute:

Aslan Edg.: Fiica lui Radu cel frumos, 2.50 c.
Agârbiceanu Ioan: Dela țară, 1.50 cor.
Bărsan Z.: Ramuri, 1.50 cor.
Brătescu-Voinești I.: Nuvele și schițe, 1.50 c.
Beldiceanu N. N.: Chipuri dela mahala, 1.50 c.
Boureaun E.: Povestiri din copilărie, 1.50 c.
Carmen Sylva: Valuri alinate, traducere de G. Coșbuc, 1.50 cor.
— Pe Dunăre, 1 cor.
— În luncă, 1 cor.
Coșbuc G.: Kőltémények, fordította Reva, 1.50 cor.
Cunțan Maria: Poezii, 1.25 cor.
Chendi Ilarie: Foiletoane, 2.50 cor.
— Preludii, ediția II, 2.50 cor.
— Fragmente, 2.50 cor.
Delatissima Cornelia Ioana: 100 basme și istorioare pentru copii, 2.50 cor.
Gădei: Rușii și țărâna românească, partea I—III à 30 fileri.
Emilgar-Gârleanu Em.: Bătrânii, schițe din viața boerilor moldoveni, 1.50 cor.
Farago Elena (Fatma): Versuri, 1.50 cor.
Flammariou C.: Tainele cerului, traducere de H. G. Lecca, 1.50 cor.
Gorun Ion: Taina a șasa, 1.50 cor.
Genlis dna de: Povestiri morale pentru tinerime, 1.50 cor.
Grigorowitza Em.: Chipuri și graiuri din Bucovina, 2.50 cor.
Hodoș Constanța: Frumos! nuvele, 1.50 cor.
Ionescu Gh. C.: Note de drum, 75 fil.
Iorga N.: Istoria Românilor în chipuri și icoane, trei volume à 2.50 cor.
— Scrisori și inscripții ardeleni și maramurășene 4 cor.
— Inscriptii din bisericile României 5 cor.
— Gânduri și sfaturi ale unui om ca oricare altul, 1.50 cor.
— Neamul românesc în Bucovina, 2.50 cor.
— Ștefan-cel Mare și Mihaiu viteazul, ca înțemeietori ai bisericii Românilor din Ardeal, 50 fil.
— Drumuri și orașe din România, 2.50 cor.
— Pe drumuri depărtate, note de călătorie, 1.50 cor.
— Cuvinte adevărate 2.50 cor.
— Lupta pentru limba românească, 1 cor.
— Sate și mănăstiri din România, 2.50 cor.
— Neamul românesc în Ardeal și țara ungurească, 2 volume à 2.50 cor.
Iosif St. O.: Credințe (poezii), 1.50 cor.
— Din zile mari, 2 cor.
Ion Manolache-Holda: Fețe, nuvele, 1.50 cor.
Jules Brun și N. Papahagi: Moșneagul dela Munte, roman, 1.50 cor.
Livescu Florea Marin: Nu se cuvine, regule practice de bunăcuviință între oameni, 1.50 cor.
Lecca Haralamb G.: Poezii, 1.50 cor.
Moruzi D. C. Rușii și Românii cu o prefață, de N. Iorga 1.50 cor.
Nădejde Sofia: Robia banului, roman, 2 cor.
Pop Vasile: Domnița Viorica, roman din viața de azi, 2 cor.
— Răs și plâns, schițe umoristice și nuvele, 1.50 cor.
Popovici Aurel C.: Vorbe înțelepte, 1.50 cor.
Petra Petrescu N.: Ilie Marin, istorioară pentru tinerime, 1.50 cor.
Paul Augustin: Între Someș și Prut, schițe, impresii, amintiri, 1.50 cor.
Rutenisarea Bucovinei și cauzele desnaționalizării poporului român, după date autentice, de Un Bucovinean, 3.50 cor.
Sadoveanu M.: Povestiri, ed. II, 1.50 cor.
— Șoimii, roman, 1.50 cor.
— Dureri înăbușite, operă premiată de Academia română, 2 cor.
— Crâșma lui Moș-Precu, 2 cor.
— Povestiri din războiu, 2 cor.
— Floare-ofilă, roman, 2 cor.
— Amintirile Căprarului Gheorghită, 2 cor.
Sandu Aldea C.: Drum și popas, note de drum și schițe, 1.25 cor.
— În urma plugului, 1.50 cor.
Scrob Carol: Rouă și brumă (poezii), 1.50 c.
Slavici Ion: Din bătrâni, narațiune istorică, 2 volume à 2.50 cor.
— Mara, roman 2.50 cor.
Teodoru A. Gh.: Din viața marinarului, nuvele, 1.50 cor.
Vodă George: Moartea regelui Decebal, tragedie în cinci acte 3 cor.

Avis domnilor învățători!

Dela Librăria arhidiecezană se pot procura **Tabelele de intuițiune Hölzel**, adică cele patru anotimpuri și casa țărănească, trase pe pânză **6.60 cor.**, provăzute cu bețișoare sus și jos à **8.60 cor.** Seria completă, trasă pe pânză cu bețișoare **43 cor.**, plus porto 92 fileri.